

فهرست

- ۳.....ریاضی و آمار (۱) و (۲):
- ۴.....ریاضی و آمار (۳):
- ۶.....اقتصاد:
- ۹.....علوم و فنون ادبی (۱):
- ۱۰.....علوم و فنون ادبی (۲):
- ۱۱.....علوم و فنون ادبی (۳):
- ۱۳.....تاریخ (۱):
- ۱۴.....تاریخ (۳):
- ۱۵.....جامعه‌شناسی:
- ۱۷.....منطق و فلسفه یازدهم:
- ۱۸.....فلسفه دوازدهم:
- ۱۹.....روان‌شناسی:
- ۲۲.....پاسف‌نامه:

سایت کنکور
Konkur.in

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۱) و (۲)

۱- اگر $A = 2x - 1$ و $B = 3(x-1)(x+1)$ باشد، حاصل $A^2 - B$ همواره برابر کدام است؟

(۱) $(x-2)^2$ (۲) $x^2 - 2x - 1$

(۳) $x^2 + 4x + 2$ (۴) $(x+2)^2$

۲- در تجزیه عبارت $x^4 - 3x^3 + 8x - 24$ ، کدام عامل ضرب وجود دارد؟

(۱) $x - 4$ (۲) $x - 2$ (۳) $x + 2$ (۴) $x + 3$

۳- در تجزیه عبارت $a(a-2)(a-3) - 4a + 8$ ، کدام عامل وجود ندارد؟

(۱) $a - 1$ (۲) $a - 2$ (۳) $a + 1$ (۴) $a - 4$

۴- خلاصه شده عبارت $\left(x - 5 + \frac{6}{x+2}\right) \div \left(1 - \frac{1}{x+2}\right)$ کدام است؟ ($x \neq -2$ و -1)

(۱) $x + 3$ (۲) $x - 3$ (۳) $x - 4$ (۴) $x - 6$

۵- به ازای کدام مقدار x عبارت گویای $\frac{3x+1}{x-3}$ تعریف نشده است؟

(۱) 3 (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $-\frac{1}{3}$ (۴) -3

۶- ساده شده عبارت $A = \frac{2x^2 - 2x}{x^2 - 1} + \frac{3x - 1}{x + 1}$ کدام است؟ ($x \neq -1, 1$)

(۱) $\frac{5x-1}{x+1}$ (۲) $\frac{5x+1}{x-1}$ (۳) $\frac{x-1}{x+1}$ (۴) $\frac{6x-1}{x+1}$

۷- ساده شده عبارت تعریف شده $\frac{3a - a^2}{4a^2 - 1} \div \frac{2a - 6}{2a^2 - a - 1}$ کدام است؟

(۱) $\frac{a-3}{2a-1}$ (۲) $\frac{a+1}{3a+2}$ (۳) $\frac{a^2-a}{-4a+2}$ (۴) $\frac{1-a^2}{-2a+1}$

۸- از بین جمله‌های زیر، کدام یک گزاره‌ای با ارزش درست است؟

(۱) هر عدد اول، فرد است.

(۲) آیا $3 + 5$ برابر با 8 است؟

(۳) حاصل جمع دو عدد اول می‌تواند اول باشد.

(۴) هر روز یک کتاب داستان بخوانید.

۹- ارزش کدام یک از گزاره‌های زیر نادرست است؟

(۱) اگر عدد 2 زوج باشد، آنگاه عدد 15 مضرب 3 است و برعکس.

(۲) عدد $2 + \sqrt{3}$ گنگ است یا 129 عدد اول نیست.

(۳) اگر $\sqrt{3}$ عددی گویا باشد، آنگاه $\sqrt{5}$ عددی گنگ است.

(۴) $\left(\frac{1}{2} + \frac{3}{5} = \frac{11}{10}\right) \wedge \left(1 \notin \left\{\frac{1}{3}, \frac{2}{3}, \frac{3}{3}, \frac{4}{3}\right\}\right)$

۱۰- اگر گزاره $p \Rightarrow q$ نادرست باشد، ارزش گزاره $(p \vee q) \Rightarrow (p \wedge q)$ با ارزش کدام یک از گزاره‌های زیر یکسان است؟

(۱) $p \vee \sim q$ (۲) $q \vee p$ (۳) $q \Rightarrow p$ (۴) $p \wedge q$

ریاضی و آمار (۳)

یکپارچگی چرخه آمار در حل مسائل
 مدل سازی و دنباله
 (۳ ابتدای تعریف دنباله)
 و دوره میاست گذشته
 صفحه های ۲۲ تا ۵۳

۱۱- از موارد زیر چند تا درست است؟

(آ) اگر داده های آماری با عددی جمع شوند، میانه نیز با آن عدد جمع می شود.

(ب) میانه تعدادی داده اگر در بین داده ها نباشد، تعداد آن داده ها فرد است.

(پ) شاخص انحراف معیار پراکندگی نسبت به میانگین را به صورت کمی نشان می دهد.

(ت) میانگین تعدادی داده آماری، عددی منحصر به فرد است.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۱۲- می خواهیم یک نمونه ۳ تایی در یک کلاس انتخاب کنیم. اگر میانگین معدل کل دانش آموزان این کلاس $13/5$ باشد و مجموع معدل ها

270 باشد، به چند طریق می توان این نمونه ۳ تایی را انتخاب کرد؟

۱ (۱) 1140 ۲ (۲) 2280 ۳ (۳) 570 ۴ (۴) 1710

۱۳- وجود میانه در سمت چپ نمودار جعبه ای نشان می دهد که داده ها در سمت ... جعبه نسبت به سمت ... پراکنده ترند و میانه همان چارک ... است.

(۱) راست - چپ - دوم

(۲) چپ - راست - دوم

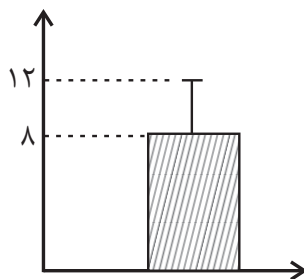
(۳) راست - چپ - سوم

(۴) چپ - راست - سوم

۱۴- اگر در داده های $8, 10, 11, 13, 18, 20$ چارک اول و سوم را برابر میانه قرار دهیم، کدام شاخص زیر تغییر نخواهد کرد؟

(۱) دامنه میان چارکی (۲) واریانس (۳) میانه (۴) میانگین

۱۵- با توجه به نمودار زیر نسبت میانگین به انحراف معیار کدام است؟

(۱) $\frac{1}{2}$

(۲) ۲

(۳) $\frac{1}{4}$

(۴) ۴

۱۶- از بین موارد (آ) تا (ث) کدام موارد از مراحل تحلیل داده‌ها هستند؟

ت) معیارها	پ) مرتب کردن داده‌ها	ب) پاک‌سازی	آ) سازماندهی
ت) تفسیر نتایج			
(ب) و (پ)	(ث) و (ت)	(پ) و (ت)	(آ) و (ت)

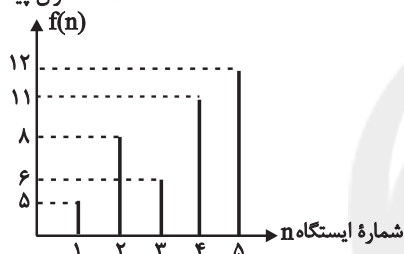
۱۷- با توجه به عبارت «مسأله به صورتی بیان شده است که اجراکنندگان برداشت‌های متفاوتی از اهداف پروژه دارند.» کدام گام از چرخه آمار در

حل مسائل به نادرستی اجرا شده و بر کدام گام‌های دیگر اثر می‌گذارد؟

- (۱) گام دوم نادرست اجرا شده و روی گام‌های ۳، ۴ و ۵ اثر می‌گذارد.
 (۲) گام اول نادرست اجرا شده و روی گام‌های ۲، ۳، ۴ و ۵ اثر می‌گذارد.
 (۳) گام دوم نادرست اجرا شده و فقط روی گام ۵ اثر می‌گذارد.
 (۴) گام اول نادرست اجرا شده و فقط روی گام ۵ اثر می‌گذارد.

۱۸- نمودار میله‌ای زیر، تعداد مسافران پیاده شده در هر ایستگاه اتوبوس در یک مسیر رفت را نشان می‌دهد. با توجه به نمودار کدام گزینه درست

تعداد مسافران پیاده شده

است؟ (n شماره ایستگاه)

- (۱) $f(1) + f(2) = 11$
 (۲) $f(3) + f(4) = 19$
 (۳) $f(4) - f(2) = 3$
 (۴) $f(5) + f(1) = 18$

۱۹- اگر f تابع مدل ریاضی هر کدام از مسائل زیر باشد، دامنه کدام مسئله مجموعه اعداد طبیعی است؟

- (۱) تعداد گل زده قهرمان جام جهانی فوتبال از اولین روز
 (۲) مساحت دایره‌ای به شعاع r
 (۳) سرعت لحظه‌ای یک دوندۀ دوی ماراتن
 (۴) دمای خانه در هر لحظه از شبانه‌روز

۲۰- با توجه به جدول زیر، حاصل $\frac{f(1)+f(2)}{f(4)}$ کدام است؟

n	۱	۲	۳	۴	۵
n	۲۳	۳۱	۲۸	۳۶	۳۴

(۱) $\frac{3}{2}$

(۲) $\frac{3}{4}$

(۳) $\frac{4}{3}$

(۴) $\frac{2}{3}$

محل انجام محاسبات

اقتصاد

فقر و توزیع درآمد
 دولت و اقتصاد
 صفحه‌های ۸۵ تا ۹۷

۲۱- یکی از اهداف دولت در عرصه اقتصاد، اشتغال کامل است. برای تحقق این هدف، دولت‌ها می‌کوشند ...، در چنین شرایطی، ... علاوه بر اشتغال کامل، دولت‌ها، اهداف اقتصادی دیگری نیز در جوامع امروزی دارند، مانند ... و

(۱) شرایط رونق اقتصادی را فراهم آورند - رشد و توسعه اقتصادی صورت می‌گیرد - مبارزه با تورم - خروج از تک‌محصولی - بهبود توزیع ثروت و درآمد

(۲) جامعه به خودکفایی برسد - فعالیت‌های تولیدی افزایش و بیکاری کاهش می‌یابد - مقابله با دشمنان و تهاجم فرهنگی و سیاسی - خودکفایی - خروج از تک‌محصولی

(۳) شرایط رونق اقتصادی را فراهم آورند - فعالیت‌های تولیدی گسترش می‌یابد و تمایل تولیدکنندگان به استخدام نیروی کار جدید، بیش‌تر می‌شود - ثبات قیمت‌ها - رشد و پیشرفت اقتصادی - بهبود توزیع ثروت و درآمد

(۴) حجم سرمایه‌گذاری‌های جامعه را افزایش دهند - فعالیت‌های تولیدی گسترش یافته و بیکاری از بین می‌رود - بهبود توزیع ثروت و درآمد - مبارزه با تورم - رشد و پیشرفت اقتصادی

۲۲- پاسخ صحیح پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

(الف) در طبقه‌بندی ده گروه در شاخص «دهک‌ها» گروه اول که ۱۰ درصد اولیه جمعیت را تشکیل می‌دهند، ... درآمد ملی را دارند.

(ب) با محاسبه نسبت ... در کشورهای مختلف، شاخصی به دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آن‌ها به کار می‌رود.

(ج) اگر در یک جامعه فرضی مجموع سهم دهک‌های اول تا هشتم برابر با ۶۴ درصد و سهم دهک دهم برابر با ۲۳ درصد باشد، سهم دهک نهم ... است.

(۱) الف) کم‌ترین درصد، (ب) دهک اول به دهک دهم، (ج) ۳۱٪

(۲) الف) کم‌ترین درصد، (ب) دهک دهم به دهک اول، (ج) ۱۳٪

(۳) الف) بیش‌ترین درصد، (ب) دهک دهم به دهک اول، (ج) ۱۳٪

(۴) الف) بیش‌ترین درصد، (ب) دهک اول به دهک دهم، (ج) ۳۱٪

۲۳- مطابق جدول وضعیت توزیع درآمد یک کشور در سال گذشته، سهم دهک اول ۴ درصد و سهم دهک دهم ۲۰ درصد می‌باشد. برای توزیع

مناسب‌تر درآمد در سال جاری، اگر سهم دهک دهم برابر با ۲۵ درصد شود، سهم دهک اول کدام گزینه می‌تواند باشد؟

(۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۶ (۴) ۴/۵

۲۴- جدول زیر بیانگر وضعیت توزیع درآمد کشوری در سال ۲۰۱۵ میلادی می‌باشد، سهم دهک‌های پنجم، ششم، هفتم و هشتم به ترتیب کدام

سهم دهک اول	۳ درصد
سهم دهک دوم	۵ درصد
سهم دهک سوم	۷ درصد
سهم دهک چهارم	۹ درصد
سهم دهک نهم	۱۸ درصد
سهم دهک دهم	۲۱ درصد

گزینه می‌تواند باشد؟

(۱) ۸، ۹، ۱۱، ۱۳

(۲) ۹، ۹، ۹، ۱۰

(۳) ۹، ۹، ۹، ۱۰

(۴) ۹، ۹، ۱۰، ۱۱

محل انجام محاسبات

۲۵- در جدول زیر، وضعیت توزیع درآمد در چهار کشور فرضی A، B، C و D آورده شده است. با توجه به اطلاعات داده شده: شاخص وضعیت توزیع درآمد در کدام کشور با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول نامناسبتر است؟

نام کشور	سهم دهک اول	سهم دهک دوم	سهم دهک سوم	سهم دهک چهارم	سهم دهک پنجم	سهم دهک ششم	سهم دهک هفتم	سهم دهک هشتم	سهم دهک نهم	سهم دهک دهم
A	۴	۴	۵	۷	۷	۷	۸	۱۳	۲۰	۲۵
B	۴	۴	۶	۶/۵	۷	۷/۵	۱۰	۱۵	۱۶	۲۴
C	۲	۴	۵	۶/۵	۶/۵	۷	۹	۱۳	۲۳	۲۴
D	۳	۳/۵	۴	۵	۶	۶/۵	۱۱	۱۲	۱۹	۳۰

D (۴)

B (۳)

C (۲)

A (۱)

سهم دهک اول	۴ درصد
سهم دهک دوم	۷ درصد
سهم دهک سوم	۸ درصد
سهم دهک چهارم	۹ درصد
سهم دهک پنجم	۱۲ درصد
سهم دهک نهم	۱۹ درصد
سهم دهک دهم	۲۴ درصد

۲۶- جدول زیر نشان دهنده «وضعیت توزیع درآمد» سال «۱۹۹۱» میلادی در کشور B است، اگر در سال «۱۹۹۲» میلادی سهم دهک دهم برابر با ۲۱ درصد شود، سهم دهک اول چه وضعیتی باید داشته باشد تا توزیع درآمد نسبت به سال قبل مناسبتر گردد؟

(۱) سهم دهک اول باید حداقل از $\frac{3}{5}$ درصد بیش تر گردد.

(۲) سهم دهک اول باید حداقل از $\frac{3}{5}$ درصد کم تر گردد.

(۳) سهم دهک اول باید حداقل از ۴ درصد بیش تر گردد.

(۴) سهم دهک اول باید حداقل از ۴ درصد کم تر گردد.

۲۷- اطلاعات مندرج در جدول زیر نشانگر «وضعیت توزیع درآمد» در کشور A در سال «۱۹۹۰» میلادی براساس «شاخص دهک‌ها» است. چنانچه: تفاوت سهام دهک اول و سوم ۳ درصد، تفاوت سهام دهک دوم و ششم ۵ درصد، تفاوت سهام دهک هفتم و نهم ۴ درصد باشد، در این صورت به ترتیب از راست به چپ:

الف) سهام دهک‌های سوم، ششم، نهم و دهم چند درصد است؟

ب) اگر درآمد ملی در این جامعه معادل ۲۰,۰۰۰ میلیارد دلار باشد، سهم دهک‌های سوم و دهم از درآمد ملی چند میلیارد دلار است؟

ج) شاخص وضعیت توزیع درآمد در محاسبه ۱۰ درصد بالا به ۱۰ درصد پایین جامعه تقریباً کدام است؟

جدول وضعیت توزیع درآمد کشور A مربوط به سال ۱۹۹۰ میلادی	
سهم دهک اول	۳ درصد
سهم دهک دوم	۴ درصد
سهم دهک سوم	؟
سهم دهک چهارم	۸ درصد
سهم دهک پنجم	۹ درصد
سهم دهک ششم	؟
سهم دهک هفتم	۱۱ درصد
سهم دهک هشتم	۱۳ درصد
سهم دهک نهم	؟
سهم دهک دهم	؟
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

(۱) الف) ۶-۹-۱۳-۱۴ (ب) ۱,۳۰۰ - ۲,۲۰۰ (ج) $\frac{5}{3}$ (د) الف) ۶-۹-۱۵-۲۲ (ب) ۱,۲۰۰ - ۴,۴۰۰ (ج) $\frac{7}{3}$

(۲) الف) ۶-۹-۱۵-۲۲ (ب) ۱,۳۰۰ - ۲,۲۰۰ (ج) $\frac{7}{3}$ (د) الف) ۵-۷-۱۲-۱۸ (ب) ۱,۲۰۰ - ۴,۴۰۰ (ج) $\frac{5}{3}$

۲۸- جدول زیر وضعیت توزیع درآمد را در جامعه A در یک سال نشان می‌دهد. چنانچه تفاوت «سهام دهک دوم و چهارم» ۱ درصد، تفاوت «سهام دهک چهارم و هفتم» ۸ درصد و تفاوت «سهام دهک هشتم و نهم» ۳ درصد باشد؛ به ترتیب سهم دهک چهارم، هفتم و هشتم چند درصد است؟

۲	سهم دهک اول	
۵	سهم دهک دوم	۱۵ - ۱۴ - ۶ (۱)
۶	سهم دهک سوم	
۴	سهم دهک چهارم	۱۷ - ۱۴ - ۷ (۲)
۷	سهم دهک پنجم	
۹	سهم دهک ششم	۱۸ - ۱۵ - ۷ (۳)
۴	سهم دهک هفتم	
۴	سهم دهک هشتم	۱۷ - ۱۴ - ۶ (۴)
۱۸	سهم دهک نهم	
۱۸	سهم دهک دهم	
۱۰۰ درصد درآمد ملی		

۲۹- عبارات کدام گزینه جاهای خالی زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

- (الف) مواردی مانند کشف، استخراج، تصفیه و توزیع فرآورده‌های نفتی در ارتباط با ... از فعالیت‌های دولت در عرصه اقتصاد است.
 (ب) زمانی که اقتصاد کشور دچار ... می‌شود برای پیشگیری، بانک مرکزی سیاست کاهش حجم پول در گردش را به کار می‌گیرد.
 (ج) ... در مواقع رکود می‌تواند رونق را به بازار برگرداند.

- (۱) الف) عرضه کالاها و خدمات، (ب) رکود، (ج) افزایش در مخارج دولت و کاهش در نرخ یا پایه‌های مالیاتی
 (۲) الف) عرضه کالاها و خدمات، (ب) تورم، (ج) افزایش در مخارج دولت و کاهش در نرخ یا پایه‌های مالیاتی
 (۳) الف) وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد، (ب) رکود، (ج) کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات
 (۴) الف) عرضه کالاها و خدمات، (ب) تورم، (ج) کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات

۳۰- کدام گزینه در خصوص اقدامات دولت در کشور ما در جهت دستیابی به ترکیب بهینه از حضور دولت و مشارکت بخش غیردولتی در اقتصاد کشور نادرست است؟

- (۱) دولت ملزم شده است بخش مهمی از فعالیت‌های خود در عرصه اقتصاد را در چارچوب سیاست‌های اجرایی اصل ۴۴ قانون اساسی به بخش‌های غیردولتی واگذار کند.
 (۲) دولت ملزم شده است با سپردن ۳۰٪ از اقتصاد کشور به بخش خصوصی، حضور مستقیم خود را در مدیریت و مالکیت اقتصاد کاهش بدهد.
 (۳) در سال‌های اخیر در کشور ما توجه جدی سیاست‌گذاران به ضرورت اقتصاد مردمی و نقش‌آفرینی و مشارکت بیش‌تر بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی جلب شده است.
 (۴) دولت ملزم شده است حضور مستقیم خود را در مدیریت و مالکیت اقتصاد کاهش بدهد و موجبات تقویت اقتصاد مردمی را فراهم سازد.

سازها و عوامل تأثیرگذار شعر فارسی
همه‌نگی پاره‌های کلام
صفحه‌های ۶۷ تا ۷۸

علوم و فنون ادبی (۱)

۳۱- عبارات کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) شعر و موسیقی هر دو برای برانگیختن حس و حال عاطفی به کار می‌روند.
- (۲) اساسی‌ترین عامل پیدایی شعر عاطفه است.
- (۳) وزن در شعر جنبه تزئینی دارد و جزء طبیعت آن نیست.
- (۴) توجه به فضای عاطفی و آهنگ متن، سبب کشف لحن می‌شود.

۳۲- با توجه به بار عاطفی ابیات زیر در کدام بیت، شاعر با استفاده از وزن و آهنگ کوبنده، کوتاه، ضربی و تند، بار حماسی فضای شعر را غنی‌تر

ساخته است؟

- (۱) ز تیغ دلیران هوا شد بنفش / برفتند با کاویانی درفش
- (۲) اگر مرگ داد است بیداد چیست؟ / ز داد این همه بانگ و فریاد چیست؟
- (۳) بگفت ار من کنم در وی نگاهی / بگفت آفاق را سوزم به آهی
- (۴) حور خطا گفتم اگر خواندمت / ترک ادب رفت و قصور ای صنم

۳۳- در کدام بیت وزن شعر، حالت شادی و نشاط محتوا را منتقل نمی‌کند؟

- (۱) بوی گل آورد نسیم صبا / بلبل بی‌دل ننشیند خموش
- (۲) پای تویی، دست تویی، هستی هر هست تویی / بلبل سرمست تویی جانب گلزار بیا
- (۳) لطف الهی بکند کار خویش / مژده رحمت برساند سروش
- (۴) من از کجا غم و شادی این جهان ز کجا / من از کجا غم باران و ناودان ز کجا

۳۴- آهنگ و موسیقی بیت کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) در دیر مغان آمد یارم قدحی در دست / مست از می و میخواران از نرگس مستش مست
- (۲) ای در چمن خوبی رویت چو گل خودرو / چین شکن زلفت چون نافه چین خوش‌بو
- (۳) شراب تلخ می‌خواهم که مردافکن بود زورش / که تا یک دم بیاسایم ز دنیا و شر و شورش
- (۴) سودی همگی سودی بر جمله برافزودی / تا بود چنین بودی تا روز مشین از پا

۳۵- تعداد مصوت‌های کوتاه در واژگان کدام گزینه برابر نیست؟

- (۱) خرمن - عاشقانه - افتخار
- (۲) پدیدار - همسان - کمانداران
- (۳) سلیمان - گلشن - دقت
- (۴) تحمل - محمد - حکایت

۳۶- کدام گزینه درست است؟

(۱) واج کوچکترین واحد آوایی زبان است. مثل بَ یا چ

(۲) هر هجا بیش از یک صامت دارد.

(۳) هر هجا را همان طور که می‌خوانیم می‌نویسیم. مثل خواندن (خاندن - U -)

(۴) واژگانی مثل آتش و آهو با مصوت آغاز می‌شوند.

۳۷- به ترتیب در چند واژه زیر حرف «و» مصوت کوتاه و حرف «ی» صامت است؟

«موعد - فریاد - مؤلف - صولت - رویاروی - طوسی - معین - مینا - فردوسی - تولستوی - تعاون - دوگانگی»

(۱) دو - سه (۲) سه - سه (۳) چهار - دو (۴) سه - چهار

۳۸- نشانه‌های هجایی کلمات ذیل در کدام گزینه درست آمده است؟

«عربی - متفکران - سیب زمینی - برائت - داروخانه»

(۱) U---/--U/--UU-/U-U-UU/-UU

(۲) U---/--U/--UU-/U-U---/--

(۳) ----/--U/--UU-/U-U-UU/--

(۴) U---/--U-U/--UU-/U-U---/--UU

۳۹- در کدام مصراع هجای پایانی بلند محسوب نشده است؟

(۱) چنین است کیهان پر درد و رنج

(۲) وصال او ز عمر جاودان به

(۳) سمن بویان غبار غم چو بنشینند بنشانند

(۴) ای قباي پادشاهی راست بر بالای تو

۴۰- مصراع کدام گزینه با «ما همه چشمیم و تو نور ای صنم» هم وزن است؟

(۱) ای روح شکار دلبری گشتی

(۲) با منی وز من نمی‌داری خبر

(۳) چشم خوشش را ابد خواب نیست

(۴) جان منست او هی مزیدش

۴۱- شاخص‌ترین شاعر جریان شعری‌ای که در قرن دهم، شعر حافظ را به سوی سبک هندی می‌کشاند، که بود؟

- (۱) بابافغانی شیرازی
(۲) محتشم کاشانی
(۳) وحشی بافقی
(۴) کلیم کاشانی

۴۲- مکتب وقوع نتیجه چه امری بود؟

- (۱) محیط اجتماعی قرن دهم
(۲) چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از تقلید
(۳) خرابی‌های مغولان و تیموریان
(۴) نیاز به زدودن جنبه ذهنی سبک عراقی

۴۳- کدام عامل، در روی آوردن شاعران ایرانی قرن دهم به دربراهای هند بی‌تأثیر بود و کدام ویژگی، از شاخصه‌های شعر بابافغانی است؟

- (۱) کم‌توجهی صفویان به شاعران - دقت
(۲) ادب‌گرایی سلاطین هند - رقت معانی
(۳) شاعرانازی سلاطین هند - ظرافت
(۴) علاقه به فراگیری معارف هندوان - دقت

۴۴- کدام بیت سروده محتشم کاشانی است؟

- (۱) بخیه کفشم اگر دندان‌نما شد عیب نیست / خنده می‌آرد همی بر هرزه‌گردی‌های من
(۲) ریشه نخل کهن سال از جوان افزون‌تر است / بیشتر دل بستگی باشد به دنیا پیر را
(۳) باز این چه رستخیز عظیم است کز زمین / بی نفخ صور خاسته تا عرش اعظم است
(۴) زبان درد دل آسان نمی‌توان فهمید / شکسته‌اند به صد رنگ شیشه ما را

۴۵- «خلّاق المعانی ثانی» و «خداوندگار مضامین تازه شعری» لقب کدام شاعران است؟ (به ترتیب)

- (۱) صائب - کلیم
(۲) صائب - بیدل
(۳) کلیم - وحشی
(۴) کلیم - صائب

۴۶- در کدام گزینه به نام شاعری اشاره شده است که واقع‌گرایی شاخصه اصلی شعر اوست؟

- (۱) محتشم دلدار اگر فرمان به قتل من دهد / بر سر میدان عبرت نصب کن دار مرا
(۲) نصیحت این همه در پرده، با آن طور خودرایی / مگر وحشی نمی‌داند زبان رمز و ایما را
(۳) یاد من صائب چه با آن خاطر نازک کند / سجده‌ام جایی که بر آن آستان باشد گران
(۴) کار کلیم بس که ز عشقت به جان رسید / ناصح به آب دیده ازو دست شسته است

۴۷- کدام گزینه در مورد اتفاقات ادبی قرن دهم هجری نادرست است؟

- (۱) هیچ کتاب یا نوشته‌ای به زبان فارسی از شاهان صفوی در این دوره به جا نمانده است.
(۲) خراسان، آذربایجان و نواحی مرکزی ایران در این دوره، کانون‌های مهمی برای شاعران، هنرمندان و دانشمندان بودند.
(۳) زبان فارسی در این قرن، در هند همه‌گیر و رسمی شد.
(۴) توجه شاهان عثمانی و هندی به مسائل فرهنگی یکی از دلایل توجه صفویان به شاعری، معماری و دیگر هنرها بود.

۴۸- وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه مدیحه‌سرایان درباری در قرن یازدهم هجری چه پیامدی داشت؟

- (۱) مضامین تازه به موضوعات تکراری و کهن تبدیل شد.
(۲) گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شدند.
(۳) مدح و اندرز در اشعار کمرنگ شد.
(۴) عاشقانه‌های زمینی در اشعار ترویج یافت.

۴۹- کدام شاعر از شاعران قرن یازدهم هجری نیست؟

- (۱) صائب تبریزی
(۲) وحشی بافقی
(۳) کلیم کاشانی
(۴) بیدل دهلوی

۵۰- بی‌توجهی حکومت صفوی به شعر ستایشی و درباری و عاشقانه‌های زمینی باعث شد شاعران قرن یازدهم، به مضامین دیگری روی بیاورند.

کدام مورد جزء این مضامین نیست؟

- (۱) پند و اندرز
(۲) توصیف امور طبیعی
(۳) حماسه و اسطوره
(۴) تبدیل موضوعات کهن به مضامین تازه

علوم و فنون ادبی (۳)

سبک‌شناسی قرن‌های دوازدهم و سیزدهم،
 اختیارات شاعری (۱)؛ زبانی،
 لغوشناسی، تضاد و متناقض‌نما
 صفحه‌های (۴ تا ۶۶)

۵۱- کدام بیت به مفهوم «وطن»، آن گونه که در عصر بیداری رواج داشت، اشاره دارد؟

- (۱) هوای کوی تو از سر نمی‌رود آری / غریب را دل سرگشته با وطن باشد
- (۲) آن آتشی که خاک وطن گرم بود از آن / طوری به باد رفت کز آن اخگری نماند
- (۳) هفتصد و پنجاه و چار از هجرت خیرالبشر / مهر را جوزا مکان و ماه را خوشه وطن
- (۴) من کز وطن سفر نگزیدم به عمر خویش / در عشق دیدن تو هواخواه غربتم

۵۲- اختیار زبانی حذف همزه در کدام گزینه بیشتر از دیگر گزینه‌ها به کار رفته است؟

- (۱) با همّت عالیش فلک را و زمین را / پست است بلندی و حقیر است کلانیش
- (۲) بس باد جهد سرد ز که لاجرم اکنون / چون پیر که یاد آیدش از روز جوانیش
- (۳) بر گاه نبینی مگر آن را که سزا هست / کز گاه برانگیزی و در چاه نشانیش
- (۴) پند و سخن خوب بر آن سفله دریغ است / زنهار که از نارجویی بد برهانیش

۵۳- شاعر در مصراع دوم کدام بیت از هر دو نوع اختیار زبانی «تغییر کمیت مصوت‌ها» استفاده کرده است؟

- (۱) از جانور نشاید گفتار آدمیزاد / از پارسی نیاید لحن و سرود تازی
- (۲) گر خواستار وصلی باید به محفل غم / یا همچو عود سوزی یا همچو رود سازی
- (۳) اسرار عشق و مستی از اهل راز بشنو / نز عارف عراقی وز مفتی حجازی
- (۴) ور طالب خلاصی باید به نار اخلاص / یا همچو سیم تابی یا همچو زر گذاری

۵۴- دربارهٔ اختیارات زبانی به کار رفته در بیت زیر، کدام گزینه درست است؟

«کھسار که چون رزمهٔ بزآز بُد اکنون / گر بنگری از کلبه نداف ندانیش»

- (۱) هجای سیزدهم مصراع نخست: حذف همزه / هجای چهارم مصراع دوم: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند
- (۲) هجای چهارم مصراع نخست: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه / هجای پنجم مصراع دوم: حذف همزه
- (۳) هجای سیزدهم مصراع نخست: حذف همزه / هجای هشتم مصراع دوم: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
- (۴) هجای هشتم مصراع نخست: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه / هجای چهارم مصراع دوم: حذف همزه

۵۵- در کدام بیت آرایهٔ لف و نشر به کار نرفته است؟

- (۱) همی مرغ و ماهی بر ایشان به زار / بگرید به دریا و بر مرغزار
- (۲) مراست خانه بیابان و دل ز خون دریا / تو عشق بین که مرا میر بحر و بر دارد
- (۳) در باغ شد از قد و رخ و زلف تو بی‌آب / گلبرگ تری، سرو سهی، سنبل سیراب
- (۴) عدوبند و ظفرمند و هنرجوی و هنرپیشه / عطابخش و صبارخش و سماقندر و سخاگستر

۵۶- در کدام بیت آرایه «تضاد» به کار نرفته است؟

- (۱) اتحاد یار با یاران خوش است / پای معنی گیر صورت سرکش است
- (۲) نوای ساز تو خواند ترانه توحید / حقیقتی به زبان مجاز می‌گویی
- (۳) چه حاجت است عیان را به استماع بیان؟ / که بی‌وفایی دور فلک نهانی نیست
- (۴) بیننده اسرار تو بس دوخته چشم است / گوینده اسرار تو بس گنگ زبان است

۵۷- در کدام بیت «تناقض» وجود دارد؟

- (۱) از این ستاروان در دیده شاه / ز هر موجی هزاران نیش می‌رفت
- (۲) طبیب بی‌مروت کی به بالین فقیر آید / که کس در بند درمان نیست درد بی‌دوایان را
- (۳) سیه‌پوش چترش چو عباسیان / زده سنگ بر طاس و بر طاسیان
- (۴) دو شخص ایمن‌اند از تو کایی به جوش / یکی نرم گردن، یک سفته گوش

۵۸- در کدام بیت یکی از آرایه‌های «پارادوکس» یا «تضاد» وجود ندارد؟

- (۱) نالم به دل چو نای من اندر حصار نای / پستی گرفت همت من زین بلند جای
- (۲) عجب است اگر توانم که سفر کنم ز دستت / به کجا رود کیوتر که اسیر باز باشد
- (۳) مست است و برد دل ز کف مردم هشیار / ما مست چو چشمان تو هشیار ندیدیم
- (۴) گذری کن که مگر با تو دمی بنشینیم / نظری کن که خوشی از سر جان برخیزیم

۵۹- ترتیب قرار گرفتن آرایه‌های «لف و نشر، تشبیه، پارادوکس و تضاد» به کدام شکل صحیح است؟

- (الف) سعدی به مال و منصب دنیا نظر مکن / میراث بس توانگر و مردار بس کلاغ
- (ب) ترازوی فلک ای دوست راستی نکند / گه موازنه یاقوت و سنگ یکسانند

(ج) کی شود این روان من ساکن / این چنین ساکن روان که منم

(د) یار به زنجیر زلف، باز مرا می‌کشد / در پی او می‌روم، تا به کجا می‌کشد

(۱) الف - د - ب - ج	(۲) د - ج - الف - ب
(۳) د - ب - ج - الف	(۴) الف - د - ج - ب

۶۰- آرایه‌های درج‌شده در برابر کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) به هر غمی که رسد از تو خاطر م شاد است / که بنده تو ز بند کدورت آزاد است (تضاد - تشبیه)
- (۲) کای فلان چاشت بده یا شامم / نان و آبی خورم و آشامم (لف و نشر - مراعات نظیر)
- (۳) مرا دل گفت گنج فقر داری در جهان منگر / نعیم مصر دیده کس چه باید قحط کنعانش (پارادوکس - تلمیح)
- (۴) دل مکدرش از زنگ جهل خالی نیست / ولی تنش ز لباس کمال عریان است (متناقض‌نما - لفظ و نشر)

تاریخ ۱

فصل‌های اول و دوم
درس‌های ۱ تا ۶
صفحه‌های ۱ تا ۶۰

۶۱- کدام گزینه از ویژگی‌های رویدادهای تاریخی محسوب نمی‌شود؟

- (۱) قابل مشاهده نیستند و نمی‌توان آن‌ها را به طور مستقیم درک کرد.
- (۲) مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطه علت و معلولی دارند.
- (۳) طبیعت در مطالعه آن نقش محوری و اساسی را داراست.
- (۴) تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند.

۶۲- آخرین مرحله از مراحل یک پژوهش تاریخی، چیست؟

- (۱) گزارش یافته‌های پژوهش
- (۲) تحلیل و تفسیر اطلاعات
- (۳) شناسایی منابع
- (۴) گردآوری و تنظیم اطلاعات

۶۳- نخستین گاه‌شماری رومی در زمان چه کسی و به چه دلیل اصلاح شد؟

- (۱) ژولیوس سزار - عدم دقت کافی در این گاه‌شماری
- (۲) پاپ گرگوار سیزدهم - عدم دقت کافی در این گاه‌شماری
- (۳) پاپ گرگوار سیزدهم - رسمیت بخشیدن به دین مسیحیت
- (۴) ژولیوس سزار - رسمیت بخشیدن به دین مسیحیت

۶۴- مقایسه آثار و بناهای باستانی تمدن‌های موجود، در کدام زمینه برای باستان‌شناسان مفید نیست؟

- (۱) درک سیر پیشرفت‌های مردمان گذشته
- (۲) تأثیرات اقتصادی و فرهنگی تمدن‌ها بر یکدیگر
- (۳) تبیین روابط جوامع گذشته
- (۴) تعیین سن آثار باستانی

۶۵- کدام گزینه از مواردی که در دوره نوسنگی آغاز یا کشف شده، نمی‌باشد؟

- (۱) آغاز سفالگری
- (۲) کشف آتش
- (۳) تولید پارچه
- (۴) ساخت ظروف

۶۶- کدام گزینه در رابطه با ادبیات و هنر تمدن مصر، صحیح است؟

- (۱) تمدن مصر بیش از هر چیز، به خاطر ابداع خط هیروگلیف شهرت دارد.
- (۲) خط هیروگلیف نسبت به خط دموتیک سومریان دشوارتر بود.
- (۳) شماری از پاپیروس‌های مصر باستان، امروزه برجای مانده است.
- (۴) مصریان برخلاف خلاقیت بسیار در مجسمه‌سازی، در ساخت جنگ‌افزارها مهارت نداشتند.

۶۷- در میان تمدن‌های نخستین، کدام تمدن و به چه سبب، کمتر تحت تأثیر عوامل خارجی بوده است؟

- (۱) تمدن هند - تفرقه سیاسی داخلی
- (۲) تمدن هند - موقعیت ویژه جغرافیایی
- (۳) تمدن چین - تفرقه سیاسی داخلی
- (۴) تمدن چین - موقعیت ویژه جغرافیایی

۶۸- تصویر روبه‌رو، از بقایای کدام تمدن باستانی است؟

- (۱) تمدن مصر
- (۲) تمدن مینوسی
- (۳) تمدن بین‌النهرین
- (۴) تمدن سند

۶۹- کدام گزینه در رابطه با سیاست و حکومت رومیان، صحیح نیست؟

- (۱) بر اساس قانون اساسی رم، ساختار حکومت، شامل چند مجلس و شماری مقام‌های اجرایی بود.
- (۲) عامه مردم از طریق مجمع نمایندگان خود، در اداره امور کشور مشارکت می‌کردند.
- (۳) ریاست قوه اجرایی به دو کنسول اعطا می‌شد که از میان اعضای سنا، انتخاب می‌شدند.
- (۴) شرط اصلی قرار گرفتن هر شهروند رومی در منصب دولتی، رأی مجلس سنا بود.

۷۰- عامل اصلی گسترش دین مسیحیت در زمان امپراتور کنستانتین چه بود؟

- (۱) ایجاد شبکه‌ای پیشرفته از جاده‌های ارتباطی
- (۲) گرویدن امپراتور کنستانتین به مسیحیت
- (۳) کاهش سختگیری‌های شدید یهودیان
- (۴) صدور فرمان آزادی مسیحیت در آسیای صغیر توسط امپراتور

۷۱- سیاست توسعه‌طلبانه دولت روسیه نسبت به مناطق ایران، از زمان حکومت چه کسی آغاز شد؟

- (۱) نادرشاه افشار
(۲) آقا محمد خان قاجار
(۳) فتحعلی شاه قاجار
(۴) کریم خان زند

۷۲- سرآغاز جنگ‌های ایران و روسیه، کدام یک از وقایع زیر است؟

- (۱) قرار گرفتن حاکم اران به عنوان تحت‌الحمایه روسیه
(۲) صدور فتوای جهاد برخی از علمای ایران
(۳) لشکرکشی روسیه به منطقه قفقاز
(۴) تصرف نخجوان توسط روسیه

۷۳- کدام یک از گزینه‌های زیر، در رابطه با نظام تولید دوره قاجار صحیح است؟

- (۱) شیوه تولید شبانی (دهقانی) مختص ساکنان روستاها بود.
(۲) تولید محصولات نظیر پشم و فرش ویژه اقتصاد شهری بود.
(۳) در شیوه تولید خرده کالایی دولتی و صنعتی، کارگران در مراکز تولید شهری اشتغال داشتند.
(۴) در شیوه تولید ایلیاتی، قسمتی از محصول به عنوان بهره مالکانه به ارباب روستا تعلق می‌گرفت.

۷۴- مؤسس حوزه فلسفی تهران در دوره قاجار چه کسی می‌باشد؟

- (۱) ملا عبدالله نوزی
(۲) ملا علی نوری
(۳) ملا هادی سبزواری
(۴) آقا محمدرضا قمشه‌ای

۷۵- باب ارتباط و آشنایی ایرانیان با تمدن غرب، با ... آغاز شد و ... بیش از همه نظر ایرانیان را در رابطه با اروپا به خود جلب می‌کرد.

- (۱) جنگ‌های ایران و روسیه - حکومت مبتنی بر قانون
(۲) سفر ناصرالدین شاه به اروپا - حکومت مبتنی بر قانون
(۳) جنگ‌های ایران و روسیه - فلسفه مادی‌گرای غربی
(۴) سفر ناصرالدین شاه به اروپا - فلسفه مادی‌گرای غربی

۷۶- کدام گزینه از دستاوردهای مستقیم انقلاب مشروطه نمی‌باشد؟

- (۱) تشکیل مجلس شورای ملی و هیئت وزیران
(۲) تدوین و تصویب قانون اساسی و متمم آن
(۳) گسترش روزنامه و روزنامه‌نگاری
(۴) تدوین قانون کار و کاهش بودجه نظامی

۷۷- در نتیجه دخالت و تهدید نظامی ... دولت ایران به رغم مخالفت ... مجبور شد، کارشناسان آمریکایی را برکنار کند و به کشورشان بفرستد.

- (۱) روسیه - هیئت وزیران
(۲) انگلستان - مجلس شورای ملی
(۳) روسیه - مجلس شورای ملی
(۴) انگلستان - هیئت وزیران

۷۸- آلمانی‌ها و ایتالیایی‌ها تا میانه کدام قرن فاقد حکومت یکپارچه بودند؟

- (۱) ۱۶ م.
(۲) ۱۷ م.
(۳) ۱۸ م.
(۴) ۱۹ م.

۷۹- کدام گزینه از مهم‌ترین علل بروز جنگ جهانی اول می‌باشد؟

- (۱) اختلافات مرزی و دشمنی شدید آلمان و فرانسه
(۲) مسابقه تسلیحاتی انگلستان و فرانسه
(۳) رقابت بر سر مستعمرات میان روسیه و انگلستان
(۴) درگیری متفقین بر سر منطقه شبه جزیره بالکان

۸۰- کدام یک از نمودارهای زیر در رابطه با پایان جنگ جهانی اول صحیح می‌باشد؟

- (۱) حمله پیاپی زبرداری‌های آلمان به ناوگان آمریکا - ورود آمریکا به جبهه جنگ - عقب‌نشینی متفقین - پایان جنگ
(۲) ورود آمریکا به جبهه جنگ - حمله پیاپی زبرداری‌های آلمان به ناوگان آمریکا - عقب‌نشینی متحدین - پایان جنگ
(۳) مقاومت فرانسوی‌ها در جبهه غرب - به دست گرفتن ابتکار عمل توسط متفقین - سقوط دولت‌های متحد - پایان جنگ
(۴) حمله پیاپی زبرداری‌های آلمان به ناوگان آمریکا - ورود آمریکا به جبهه جنگ - عقب‌نشینی متحدین - پایان جنگ

جامعه‌شناسی

جامعه‌شناسی ۱:
هویت فردی و اجتماعی
پار تولید هویت اجتماعی
صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵
جامعه‌شناسی ۲:
جهان دو قطبی
صفحه‌های ۷۵ تا ۸۴
جامعه‌شناسی ۳:
نظم اجتماعی، کنش اجتماعی،
معنای زندگی
صفحه‌های ۱۹ تا ۵۳

۸۱- به ترتیب صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

- انسان‌ها اغلب در کنش‌هایشان به دنبال تحقق اهداف و ارزش‌هایی هستند که دیگران نمی‌توانند آن‌ها را مشاهده کنند.
- انسان به مثابه شیء و انسان به مثابه آگاهی و معنا در روابط اجتماعی با یکدیگر متفاوتند.
- همراهی همدلانه به معنای تأیید کنشگران است و به معنای نگاه کردن به مسائل آن‌ها از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌هاست.

(۱) ص - ص - غ - غ (۲) غ - ص - ص - ص

(۳) ص - غ - غ - غ (۴) غ - غ - ص - ص

۸۲- ماکس وبر از سلطه کدام نوع نظم به «قفس آهنین» تعبیر می‌کند؟

- (۱) نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد.
- (۲) نظمی که با زندگی اجتماعی انسان، همزاد است و انسان‌ها قادرند آن را تغییر دهند.
- (۳) نظمی که برای تحقق آرمان‌ها و ارزش‌هایی است که انسان‌ها در بسیاری از عرصه‌ها آن‌ها را رعایت می‌کنند.
- (۴) نظمی که مجبورند خود را با آن سازگار کنند و موجب شکل‌گیری روحیه خلاق انسان‌ها می‌شود که بتوانند از آن فراتر روند.
- ۸۳- نظریه پردازان اقتصاد لیبرال، کدام عامل را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و کدامیک از آنان، رفاه کارگران را موجب پیدایش مشکلات

بعدی می‌دانست؟

- (۱) آزادی فعالیت صاحبان سرمایه - مالتوس (۲) آزادی فعالیت صاحبان سرمایه - ریکاردو
- (۳) حذف موانع ارزشی و هنجارهای اخلاقی - مالتوس (۴) حذف موانع ارزشی و هنجارهای اخلاقی - ریکاردو

۸۴- عبارات زیر به ترتیب با کدام مفهوم ارتباط دارند؟

- «در هم ریختن ارزش‌های اجتماعی نظام ارباب-رعیتی»، «تختین چالش جوامع صنعتی» و «تختین اندیشه سیاسی برآمده از متن ارزش‌های جدید»
- (۱) سوسیالیسم - فقر و غنا - لیبرالیسم (۲) لیبرالیسم متقدم - فقر و غنا - لیبرالیسم
- (۳) لیبرالیسم متقدم - چالش شرق و غرب - سوسیالیسم (۴) سوسیالیسم - چالش شرق و غرب - کمونیسم

۸۵- به ترتیب هر یک از عبارات زیر به کدام قسمت جدول مربوط است؟

- درون یک فرهنگ و تمدن واحد

- آزادی مثبت و منفی

- عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت

نقد لیبرالیسم متقدم	شعار نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی	چالش بلوک شرق و غرب
ب	الف	ج

(۱) ج - الف - ب (۲) الف - ج - ب

(۳) ج - ب - الف (۴) الف - ب - ج

۸۶- کدام یک از گزینه‌های زیر در رابطه با انسجام اجتماعی و چالش‌های نوین، نادرست است؟ در قرن هجدهم ...

- (۱) لیبرالیسم نخستین اندیشه‌ی سیاسی بود که از متن ارزش‌های جدید می‌جوشید.
- (۲) فرهنگ جدید غرب، مسیری را برای حل چالش‌های گذشته پیمود که پاسخگوی اقتضات طبیعی و دنیوی آدمیان بود.
- (۳) بنیان‌های معرفتی و عقاید و ارزش‌های کلان خود را شکل داده بود.
- (۴) نظام اجتماعی غرب با سلسله انقلاب‌هایی که بعد از انقلاب فرانسه در نیمه اول قرن نوزدهم انجام داد، مسیر خود را پیموده بود.

۸۷- کدام مورد از ویژگی‌های نظریات مارکس محسوب نمی‌شود؟

- (۱) عبور از اقتصاد سرمایه‌داری - نفی مالکیت خصوصی - حل چالش در چارچوب ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ غرب
- (۲) عبور از فردگرایی لیبرالیستی - اعتقاد به حرکت انقلابی علیه چالش‌های نظام سرمایه‌داری - نقد لیبرالیسم اقتصادی
- (۳) اعتقاد به عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت - شکل‌گیری طبقه‌ی جدیدی بر مدار قدرت - عبور از اقتصاد سرمایه‌داری
- (۴) اعتقاد به حرکت انقلابی علیه چالش‌های نظام سرمایه‌داری - عبور از فردگرایی لیبرالیستی - عدم عبور از بنیان‌های نظری فرهنگ غرب

۸۸- منظور از کنترل اجتماعی چیست و به رفتارهایی که برخلاف عقاید، ارزش‌ها و قواعد و هنجارهای جامعه هستند، چه می‌گویند؟

- (۱) مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ و انطباق دادن افراد با انتظارات خانواده، انجام می‌شود. - ضد فرهنگ
- (۲) دستورالعمل‌هایی که نهادهای فرهنگی و آموزشی می‌کوشند به وسیله آن باورها و عقاید خود را تبلیغ نمایند. - ضد فرهنگ
- (۳) مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ و انطباق دادن افراد با انتظارات جامعه انجام می‌شود. - کجروی اجتماعی
- (۴) جهان اجتماعی برای تداوم حیات خود، اعتقادات، ارزش‌ها و هنجارهای زندگی مناسب با خود را از طریق کنترل اجتماعی آموزش دهد. - کجروی اجتماعی

کجروی اجتماعی

۸۹- اقناع، روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در ... درونی می‌شود و امر به معروف و نهی از منکر در فرایندهای ... نقش مهمی دارند.

- (۱) جامعه - جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی
- (۲) محیط اجتماعی - جامعه‌پذیری و کجروی اجتماعی
- (۳) افراد - کنترل اجتماعی و نهادهای فرهنگی
- (۴) افراد - جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی

۹۰- اگر جامعه‌ای روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد، سرانجامش چه می‌شود؟

- (۱) به‌سختی به حیات خود ادامه می‌دهد.
- (۲) دوام و بقای آن تهدید می‌شود.
- (۳) روش‌های غیررسمی به رسمیت شناخته می‌شود.
- (۴) در شکل دادن هویت اجتماعی دچار مشکل می‌شود.

منطق و فلسفه یازدهم

منطق:

اقسام قضایای حملی و شرطی

صفحه‌های ۳۶ تا ۴۳

فلسفه:

شهید راه حکمت

(از آخرین سخنان)

صفحه‌های ۵۳ تا ۶۲

۹۱- به ترتیب، ذکر کدام عبارت در رابطه با قضایای محصوره و شخصیه صحیح است؟

- (۱) موضوع آن لزوماً معین نیست. - سالبه یا موجبه جزئیه است.
- (۲) درباره افراد نامحدود است. - موضوعی مشخص ندارد.
- (۳) چندین شکل دارد. - سور و نسبت ندارد.
- (۴) متشکل از سور و نسبت است. - لزوماً درباره یک شخص نیست.

۹۲- به ترتیب تعیین‌کننده کلی یا جزئی بودن قضیه و محصوره یا شخصیه بودن آن چیست؟

- (۱) موضوع قضیه - سور قضیه
- (۲) تعداد مصادیق - سور قضیه
- (۳) سور قضیه - موضوع قضیه
- (۴) تعداد مصادیق - نسبت قضیه

۹۳- موضوع کدام قضیه، مجموعه یا شخص معین نیست؟

- (۱) شرکت‌های تحت پوشش ما امسال مجبور به زیان‌دهی شدند.
- (۲) عنصری در شعر خود بیش‌تر از منطق و برهان الهام می‌گیرد.
- (۳) جامعه بشری، دربرگیرنده سایر جوامع انسانی است.
- (۴) استدلال کردن متعلق به مرحله خاصی از زندگی نیست.

۹۴- با کدام دو مفهوم زیر می‌توان یک قضیه منفصل حقیقی ساخت؟

- (۱) حیوان - گیاه
- (۲) تقابل - تضاد
- (۳) واجب‌الوجود - ممکن‌الوجود
- (۴) محسوس - معقول

۹۵- کدام گزینه بیانگر وجه اشتراک این دو عبارت نیست؟

«اگر آب را حرارت بدهی، تبخیر می‌شود.»

«اگر به جادوگران مراجعه کنی، هدایت می‌شوی.»

- (۱) هر دو قضیه شرطی متصل هستند.
- (۲) در هر دو، رابطه‌ای واقعی و حقیقی میان تالی و مقدم برقرار است.
- (۳) در هر دو به پیوستگی و اتصال دو نسبت حکم شده است.
- (۴) ادات شرط هر دو، موجب پیوستن تالی به مقدم شده است.

۹۶- اگر یک طرف قضیه مانع‌الجمع «الف یا ب است یا ج» صادق یا کاذب باشد به ترتیب در رابطه با قسمت دوم آن چه می‌توان گفت؟

- (۱) حتماً صادق است - حتماً صادق است
- (۲) می‌تواند صادق باشد یا کاذب - حتماً کاذب است
- (۳) حتماً کاذب است - حتماً صادق است
- (۴) حتماً کاذب است - می‌تواند صادق باشد یا کاذب

۹۷- قضیه منفصله موجود در عبارت زیر، در کدام یک از گزینه‌ها به کار رفته است؟

«علی یا ریاضی را بیست نمی‌گیرد یا معدلش بیست می‌شود.»

- (۱) فردا یا در تهران خواهیم بود یا در شیراز.
- (۲) فردا یا در تهران خواهیم بود یا در اصفهان نخواهیم بود.
- (۳) فردا یا در تهران خواهیم بود یا در تهران نخواهیم بود.
- (۴) فردا یا در تهران نخواهیم بود یا در ایران خواهیم بود.

۹۸- در تکمیل عبارت زیر، کدام گزینه کاملاً نادرست است؟

«سقراط خواهان عمر بیش‌تر نبود تا...»

- (۱) به پیرانه سر متهم نشود.
- (۲) زودتر با داوران دادگر آن جهان آشنا شود.
- (۳) گفتار و کردارش متضاد نگردد.
- (۴) دشواری گریز از بدی را نمایان سازد.

۹۹- درباره گفت‌وگوهای سقراطی، کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) با تکیه به دانسته‌های مخاطب آغاز می‌شد.
- (۲) می‌آموخت که چگونه می‌توان درست اندیشید.
- (۳) عمق نادانی مخاطب را به او نشان می‌داد.
- (۴) تعریف ثابت اشیا را به مخاطب خود می‌آموخت.

۱۰۰- سقراط به عنوان یک فیلسوف آگاه در برابر سوفسطاییان چه تدبیری به کار گرفت؟

- (۱) سعی می‌کرد تا آن‌ها را به سرمنزل دانش حقیقی برساند.
- (۲) با آن‌ها به بحث نمی‌پرداخت مگر این‌که به نادانی خود واقف می‌شدند.
- (۳) با بحث‌های فلسفی دقیق خود نسبت دانش‌ها را به اثبات رسانید.
- (۴) آن‌ها را به بن‌بست می‌کشاند تا به نادانی خود اعتراف کنند.

میانی حکمت مشاء (۳)
نمایندگان مکتب مشاء (۱)
صفحه‌های ۳۵ تا ۶۸

فلسفه دوازدهم

۱۰۱- سنن لایتغیر هستی نمودی از ... هستند که ...

- (۱) اصل علیت و فروع آن - رشته اتصال میان پدیده‌های جهان را به اثبات می‌رسانند.
- (۲) اصل سنخیت - مقدمات لازم برای شناخت یقینی را فراهم می‌کنند.
- (۳) اصل سنخیت - وجود اغتشاش در روابط هستی را نفی می‌کند.
- (۴) اصل وجوب علی و معلولی - ضرورت را در ارتباط بین علت و معلول نمایان می‌کند.

۱۰۲- تعریف علت به معنای ... آن، ... را در ذهن تداعی می‌کند.

- (۱) خاص - علت ناقصه
- (۲) خاص - علت تامه و ناقصه
- (۳) عام - علت تامه
- (۴) خاص - علت تامه

۱۰۳- در مورد رابطه علیت، با قطعیت می‌توان گفت ...

- (۱) رابطه بین والدین و فرزندان از این نوع است.
- (۲) در حالات مختلف انواع گوناگونی دارد.
- (۳) در هر صورت مستلزم ترتیب وجودی است.
- (۴) نخستین مسئله‌ای است که فکر بشر را مشغول خود ساخت.

۱۰۴- با اعتقاد به اصول ضروری و کلی حاکم بر هستی، کدام مورد را نمی‌توان پذیرفت؟

- (۱) تجربه علمی می‌تواند از موارد تجربه شده فراتر رود.
- (۲) تجربه علمی می‌تواند به شکل یک قانون علمی درآید.
- (۳) می‌توان به شناخت یقینی و مصون از شک دست یافت.
- (۴) تجربه علمی علی‌رغم معتبر بودن، قابل سرایت به همه موارد نیست.

۱۰۵- فارابی در کدامیک از رساله‌های خود لحنی شبیه به لحن عرفا دارد؟

- (۱) احصاء العلوم
- (۲) رساله اغراض مابعدالطبیعه
- (۳) فصوص الحکم
- (۴) مقاله فی معانی العقل

۱۰۶- فارابی در مقابل مدینه فاضله از ... نام می‌برد و معتقد است ...

- (۱) مدینه جاهله - مردم آن از سعادت هیچ تعبیر خاصی ندارند.
- (۲) مدینه‌های متعدد - برخلاف مدینه فاضله دارای نقص هستند.
- (۳) زعیم مدینه - مدینه نیازمند رئیسی است که ریاست او عین عدل باشد.
- (۴) نظام مدینه - میان اعضای مدینه سلسله مراتب وجود دارد.

۱۰۷- در رابطه با مدینه فاضله، کدام عبارت درست است؟

- (۱) فضایل مردم مدینه فاضله و اموری که به آن‌ها می‌پردازند، راهبر مدینه به سوی سعادت است.
- (۲) رئیس مدینه فاضله، یگانه ضامن هماهنگی در نظام و سازمان مدینه است.
- (۳) تفکیک‌پذیری عنصر ریاست از مدینه فاضله، نتیجه ارادی بودن اعمال اعضای این مدینه است.
- (۴) برقراری نظام عدل در مدینه فاضله، تأمین‌کننده تساوی همه اعضای مدینه است.

۱۰۸- کدامیک از ویژگی‌های لازم برای زعیم مدینه فاضله فارابی نیست؟

- (۱) نبوت
- (۲) خردمندی
- (۳) سرشت عالی
- (۴) توانایی اداره مردم

۱۰۹- کدامیک از عناصر دخیل در پیدایش اصول و مبادی جدید فلسفی توسط فارابی، نبوده است؟

- (۱) احساس‌های معنوی متعالی
- (۲) درک عمیق نسبت به معارف اسلامی
- (۳) اتصال با ملک وحی یا عقل فعال
- (۴) هضم و جذب میراث فلسفه یونان

۱۱۰- از دیدگاه فارابی، به ترتیب هدف اصلی از تشکیل مدینه چیست و او مانند چه کسی انسان را مدنی بالطبع می‌داند؟

- (۱) دستیابی به کمالات انسانی - افلاطون
- (۲) نزدیکی به سعادت و کمال دنیوی - ارسطو
- (۳) زندگی در مجاورت هموعان خود - افلاطون
- (۴) دستیابی به سعادت دنیا و آخرت - ارسطو

- ۱۱۱- تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله چه نام دارد و این تجارب چه زمانی راهگشای مفیدی خواهند بود؟
- (۱) انتقال - در صورت بازبینی آن‌ها
 - (۲) نهفتگی - در صورت نادیده گرفتن آن‌ها برای مدتی کوتاه
 - (۳) انتقال - در صورت پیروی صرف از تجربه‌ها
 - (۴) نهفتگی - در صورت بازبینی آن‌ها
- ۱۱۲- موارد کدام گزینه به‌ترتیب به گام نهایی حل مسئله و مرحله پیش از آن اشاره می‌کنند؟
- (۱) بازبینی و اصلاح راه‌حل‌ها - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین
 - (۲) انتخاب راه‌حل‌های جایگزین - بازبینی و اصلاح راه‌حل‌ها
 - (۳) بازبینی و اصلاح راه‌حل‌ها - ارزیابی راه‌حل
 - (۴) انتخاب راه‌حل‌های جایگزین - ارزیابی راه‌حل
- ۱۱۳- کدام گزینه بیانگر دلیل اهمیت اطلاعات حافظه انسان است؟
- (۱) جهت دادن به تصمیم‌گیری‌های انسان و ارزیابی کردن راه‌حل‌های انتخاب شده
 - (۲) فراهم کردن امکان تشخیص دقیق مسئله‌های زندگی
 - (۳) پیدا کردن راه‌حل‌های مناسب برای غلبه کردن بر مسائل و مشکلات
 - (۴) ساختن تفکر انسان و افزایش آمادگی او برای این عمل
- ۱۱۴- یافتن ملاکی روشن برای فهم موقعیت مورد نظر در کدام یک از مراحل مربوط به حل مسئله صورت می‌گیرد؟
- (۱) ارزیابی راه‌حل
 - (۲) اصلاح راه‌حل‌ها
 - (۳) انتخاب راه‌حل‌های جایگزین
 - (۴) به‌کارگیری روش‌های مناسب
- ۱۱۵- عبارت بیان‌شده در کدام گزینه به یکی از مراحل پنج‌گانه حل مسئله اشاره نکرده است؟
- (۱) اتخاذ روش‌های مناسب برای حل مسئله
 - (۲) تعیین و گزینش راه‌حل‌های جایگزین
 - (۳) پیش‌بینی دقیق مسئله
 - (۴) تنقیح و تصحیح راه‌حل‌ها
- ۱۱۶- کدام روش حل مسئله در پاسخ‌گویی به مسائل زیر کاربرد بیش‌تری دارد؟
- الف) مسئله برج هانوی ب) اگر $x = y$ و $y = 2a$ باشد، $? = a + x^2 + 2x$ ج) شیر یا خط کردن برای رفتن به مهمانی
- (۱) بارش مغزی - خرد کردن مسئله - اکتشافی
 - (۲) کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - بارش مغزی - تحلیلی
 - (۳) بارش مغزی - مهندسی معکوس - اکتشافی
 - (۴) کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - شروع از آخر - شهودی
- ۱۱۷- عبارت «وقتی فردی در حال حل مسئله است، کاملاً درگیر موضوع است.» با کدام یک از ویژگی‌های مسئله در ارتباط است؟
- (۱) حل مسئله یک فرایند هدفمند است.
 - (۲) حل مسئله یک جریان تحت کنترل است.
 - (۳) در جریان حل مسئله، توانمندی‌های ما محدود است.
 - (۴) در جریان حل مسئله، موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص باشد.
- ۱۱۸- به‌ترتیب کدام یک از موارد زیر شاخصی برای تقسیم‌بندی مسائل به دو گروه «خوب تعریف‌شده» و «بد تعریف‌شده» نمی‌باشد و مسئله بیان‌شده در کدام گزینه، جزء مسائل خوب تعریف‌شده محسوب می‌شود؟
- (۱) شناسایی موقعیت نهایی مسئله - چرا در کشورهای غربی بی‌عدالتی و ظلم فراوانی به چشم می‌خورد؟
 - (۲) بازبینی و اصلاح راهبردهای در دسترس - اولین خاطره در چه سنی شکل می‌گیرد؟
 - (۳) امکان تضمین دستیابی یا عدم دستیابی به هدف - مهم‌ترین علل آلودگی ناشی از ریزگردها چیست؟
 - (۴) تعریف دقیق راه‌حل‌های جایگزین - آیا چگالی هوا با افزایش ارتفاع تغییر می‌کند؟
- ۱۱۹- چه تعداد از عبارات زیر در رابطه با حل مسئله صحیح می‌باشند؟
- الف) تجربه گذشته همواره باعث افزایش توانایی انسان در حل مسئله می‌شود.
- ب) بهترین روش تشخیص مسئله، استفاده از نظرات دیگران است.
- ج) حل مسئله به‌معنای یافتن بهترین راه‌حل برای رسیدن به هدف با در نظر گرفتن وضعیت مطلوب است.
- د) یادگیری حاصل از حل مسئله، در مقایسه با سایر یادگیری‌ها، قابل تعمیم است.
- ۱) صفر ۲) سه ۳) یک ۴) دو
- ۱۲۰- در روش بارش مغزی چند مرحله وجود دارد و کدام یک بیانگر مرحله سوم آن است؟
- (۱) سه مرحله - ارائه دادن معیارهایی برای داوری درباره هر راه‌حل
 - (۲) چهار مرحله - ارائه دادن بهترین راه‌حل با استفاده از معیارهای موجود
 - (۳) سه مرحله - ارائه دادن بهترین راه‌حل با استفاده از معیارهای موجود
 - (۴) چهار مرحله - ارائه دادن معیارهایی برای داوری درباره هر راه‌حل

پاسخ نامه

مدیر گروه	سارا شریفی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
مستندسازی	مدیر: مریم صالحی، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروفچین	لیلا عظیمی
ناظر چاپ	حمید عباسی

برای دیدن پاسخ آزمون غیر حضوری به صفحه‌ی شخصی خود در قسمت دریافت کارنامه در سایت کانون به آدرس WWW.kanoon.ir مراجعه نمایید و از منوی سمت راست گزینه‌ی آزمون غیر حضوری را انتخاب کنید.

Konkur.in

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۲۱،۶۴۶۳

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۱) و (۲)

۷- گزینه ۳»

(عمیر شا سپوری)

$$A = 2a^2 - a - 1$$

$$\Rightarrow 2A = 4a^2 - 2a - 2$$

$$\Rightarrow 2A = (2a+1)(2a-2)$$

$$\Rightarrow 2A = (2a+1)2(a-1) \Rightarrow A = (2a+1)(a-1)$$

$$\Rightarrow \frac{2a - a^2}{2a^2 - 1} \times \frac{2a^2 - a - 1}{2a - 2} = \frac{a(2-a)}{(2a-1)(2a+1)} \times \frac{(2a+1)(a-1)}{2(a-1)}$$

$$= \frac{a(a-1)}{-2(2a-1)} = \frac{a^2 - a}{-4a + 2}$$

۸- گزینه ۳»

(امین قربانعلی پور)

به جمله خبری که دارای ارزش درست یا نادرست باشد، گزاره می‌گوییم. گزینه‌های «۱» و «۳» گزاره هستند ولی ارزش گزینه «۱» درست نیست، زیرا عدد ۲ اول است ولی فرد نیست. جمله‌های پرسشی، امری و عاطفی (نشان دهنده احساسات) گزاره نیستند. گزینه «۲» جمله پرسشی و گزینه «۴» امری است.

۹- گزینه ۴»

(مهم پورامری)

ترکیب عطفی دو گزاره فقط وقتی درست است که ارزش هر دو گزاره درست باشد، بنابراین باتوجه به این که در گزینه «۴» گزاره $\left\{ \frac{1}{3}, \frac{2}{3}, \frac{3}{3}, \frac{4}{3} \right\}$ نادرست است، پس ترکیب عطفی دو گزاره نیز نادرست می‌باشد.

۱۰- گزینه ۴»

(علی ارهمند)

گزاره $p \Rightarrow q$ هنگامی نادرست خواهد بود که p درست و q نادرست باشد. در این صورت ارزش گزاره‌های $(p \vee q)$ و $(p \wedge q)$ به ترتیب درست و نادرست است و در نتیجه ارزش ترکیب شرطی $(p \vee q) \Rightarrow (p \wedge q)$ نیز نادرست می‌باشد. ارزش گزاره‌های گزینه‌های «۱» و «۲» و «۳» درست است.

ریاضی و آمار (۳)

۱۱- گزینه ۳»

(مهم پوری)

در مورد (ب) اگر میانۀ تعدادی داده در بین داده‌ها نباشد، تعداد داده‌ها زوج است. سایر موارد درست هستند.

۱۲- گزینه ۱»

(مهم پوری)

$$\frac{270}{13/5} = 20 = \text{تعداد دانش آموزان}$$

تعداد انتخاب‌های نمونه سه‌تایی:

$$\binom{20}{3} = \frac{20!}{3! \times 17!} = \frac{20 \times 19 \times 18 \times 17!}{3 \times 2 \times 1 \times 17!} = 1140$$

۱۳- گزینه ۱»

(مهم پوری)

وجود میانه در سمت چپ نمودار جعبه‌ای نشان می‌دهد که داده‌های سمت راست نسبت به سمت چپ پراکنده‌ترند و میانه همان چارک دوم است.

۱- گزینه ۱»

(کوروش داوری)

$$A^2 = (2x-1)^2 = 4x^2 - 4x + 1$$

$$B = 3(x-1)(x+1) = 3(x^2-1) = 3x^2-3$$

$$A^2 - B = 4x^2 - 4x + 1 - (3x^2 - 3)$$

$$= 4x^2 - 4x + 1 - 3x^2 + 3$$

$$= x^2 - 4x + 4 = (x-2)^2$$

۲- گزینه ۳»

(کنکور سراسری ۹۳)

$$x^4 - 3x^3 + 8x - 24 = x^3(x-3) + 8(x-3)$$

$$= (x-3)(x^3 + 8) = (x-3)(x+2)(x^2 - 2x + 4)$$

۳- گزینه ۱»

(قارچ از کشور ۸۸)

$$a(a-2)(a-3) - 4a + 8 = a(a-2)(a-3) - 2(a-2) = (a-2)[a(a-3) - 2] = (a-2)[a^2 - 3a - 2]$$

فکتورگیری از $(a-2)$

$$= (a-2)[a^2 - 3a - 2] = (a-2)(a-4)(a+1) \Rightarrow$$

تجزیه جمله مشترک

عامل $a-1$ وجود ندارد.

۴- گزینه ۳»

(کنکور سراسری ۸۹)

از آن جایی که $(x \neq -2, -1)$ است، می‌توان عبارت را به صورت زیر ساده کرد:

$$\left(x - 5 + \frac{6}{x+2}\right) \div \left(1 - \frac{1}{x+2}\right) = \left(\frac{(x-5)(x+2)+6}{x+2}\right) \div \left(\frac{x+2-1}{x+2}\right)$$

$$= \frac{x^2 - 3x - 4}{x+2} \times \frac{x+2}{x+1} = \frac{(x-4)(x+1)}{x+2} \times \frac{x+2}{x+1} = x-4$$

۵- گزینه ۱»

(مهم پوری)

$$\frac{3x+1}{x-3}, x-3=0 \Rightarrow x=3$$

مخرج کسر به ازای $x=3$ برابر صفر است و کسر تعریف نشده است.

۶- گزینه ۱»

(مهم پوری)

$$\frac{2x^2 - 2x}{x^2 - 1} = \frac{2x(x-1)}{(x-1)(x+1)} = \frac{2x}{x+1}$$

$$\Rightarrow A = \frac{2x}{x+1} + \frac{3x-1}{x+1} = \frac{5x-1}{x+1}$$

۱۴- گزینه «۳»

(معمد بصیرایی)

$$۸, ۱۰, ۱۱, ۱۳, ۱۸, ۲۰$$

$$\text{میانہ} = \frac{۱۳+۱۱}{۲} = ۱۲, \quad Q_1 = ۱۰, \quad Q_3 = ۱۸$$

$$IQR = ۱۸ - ۱۰ = ۸$$

مرتب می کنیم → داده‌های جدید: ۸, ۱۲, ۱۱, ۱۳, ۱۲, ۲۰

$$۸, ۱۱, ۱۲, ۱۲, ۱۳, ۲۰$$

میانہ = ۱۲

$$IQR = ۱۳ - ۱۱ = ۲$$

۱۵- گزینه «۲»

(امیر زراندوز)

با توجه به نمودار، میانگین برابر ۸ و انحراف معیار برابر $۱۲ - ۸ = ۴$ است.

$$\sigma = ۴$$

بنابراین:

$$\Rightarrow \frac{\bar{x}}{\sigma} = \frac{۸}{۴} = ۲$$

۱۶- گزینه «۲»

(امیر زراندوز)

مراحل تحلیل داده‌ها ۱- مرتب کردن داده‌ها، ۲- معیارها، ۳- نمودارها و جدول‌ها است.

۱۷- گزینه «۲»

(امیر زراندوز)

بیان مسأله به صورت دقیق و شفاف، گام اول چرخه آمار است وقتی این گام به نادرستی اجرا شود بقیه گام‌ها نیز همگی زیر سؤال خواهند رفت.

۱۸- گزینه «۳»

(معمد بصیرایی)

$$f(۴) = ۱۱, \quad f(۲) = ۸$$

$$\Rightarrow f(۴) - f(۲) = ۱۱ - ۸ = ۳$$

۱۹- گزینه «۱»

(معمد بصیرایی)

شماره هر روز یک عدد طبیعی است. بنابراین در مدل ریاضی تعداد گل زده قهرمان جام جهانی فوتبال از اولین روز دامن‌اش مجموعه اعداد طبیعی است.

۲۰- گزینه «۱»

(موسا عفتی)

$$f(۱) = ۲۳, \quad f(۲) = ۳۱, \quad f(۴) = ۳۶$$

$$\Rightarrow \frac{f(۱)+f(۲)}{f(۴)} = \frac{۲۳+۳۱}{۳۶} = \frac{۵۴}{۳۶} = \frac{۳}{۲}$$

اقتصاد

۲۱- گزینه «۳»

(نسرین یغفری)

یکی از اهداف دولت در عرصه اقتصاد، اشتغال کامل است. برای تحقق این هدف، دولت‌ها می‌کوشند شرایط رونق اقتصادی را فراهم آورند. در چنین شرایطی، فعالیت‌های تولیدی گسترش می‌یابد و تمایل تولیدکنندگان به استخدام نیروی کار جدید بیشتر می‌شود.

اهداف اقتصادی دولت در جوامع امروزی: اشتغال کامل، ثبات قیمت‌ها، رشد و پیشرفت اقتصادی و بهبود توزیع ثروت و درآمد است.

۲۲- گزینه «۲»

(تارا علوی‌آزری)

الف) در طبقه‌بندی ده گروه در معیار و شاخص «دهک‌ها»، گروه اول که ۱۰ درصد اولیه جمعیت را تشکیل می‌دهند، «کم‌ترین» درصد درآمد ملی را دارند.

ب) با محاسبه نسبت دهک دهک به دهک اول شاخصی برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین کشورهای مختلف به دست می‌آید.

ج) ۶۴% = مجموع سهم دهک‌های اول تا هشتم

(مجموع سهم تمامی دهک‌ها به جز دهک نهم) $- ۱۰۰\%$ = سهم دهک نهم

$$۱۰۰\% - (۶۴\% + ۲۳\%) = ۱۰۰\% - ۸۷\% = ۱۳\%$$

$$\Rightarrow \text{سهم دهک نهم} = ۱۰۰\% - ۸۷\% = ۱۳\%$$

نکته: مجموع سهم کل دهک‌ها برابر با ۱۰۰ درصد است، بنابراین اگر مجموع سهم دهک‌های اول تا هشتم + سهم دهک نهم را از مجموع درصد کل دهک‌ها (۱۰۰%) کم کنیم، مقدار سهم دهک نهم به دست می‌آید.

۲۳- گزینه «۳»

(علی نوری)

وضعیت توزیع درآمد از تقسیم سهم دهک دهم به سهم دهک اول محاسبه می‌شود. بنابراین شاخص وضعیت توزیع درآمد در سال گذشته $\frac{۲۰}{۴} = ۵$

می‌باشد. به منظور این‌که درآمدها در سال جاری بین اعضای جامعه مناسب‌تر توزیع شود، باید حاصل تقسیم فوق در سال جدید کم‌تر از ۵ باشد.

$$\text{گزینه «۱»}: \frac{۲۵}{۵} = ۵$$

$$\text{گزینه «۲»}: \frac{۲۵}{۴} = ۶/۲۵$$

$$\text{گزینه «۳»}: \frac{۲۵}{۶} = ۴/۱$$

$$\text{گزینه «۴»}: \frac{۲۵}{۴/۵} = ۵/۵$$

همان‌طور که ملاحظه می‌کنید فقط عدد $۴/۱$ از ۵ کم‌تر است و گزینه «۳» پاسخ صحیح است.

۲۴- گزینه «۲»

(علی نوری)

مجموع سهم تمامی دهک‌ها برابر با ۱۰۰ می‌باشد. از آن‌جا که مجموع سهم دهک‌های معلوم معادل $(۳+۵+۷+۹+۱۸+۲۱=۶۳)$ می‌باشد، بنابراین مجموع سهم چهار دهک مجهول برابر با $۱۰۰-۶۳=۳۷$ است. هم‌چنین می‌دانیم سهم دهک پنجم باید مساوی یا بیش‌تر از سهم دهک چهارم باشد، یعنی سهم هر دهک می‌تواند بزرگ‌تر یا مساوی سهم دهک ماقبل خود باشد، در گزینه‌های «۲» و «۳» مجموع سهم دهک‌ها ۳۷ می‌باشد. اما در گزینه «۳» ترتیب رعایت نشده است زیرا سهم دهک پنجم بیش از سهم دهک‌های ششم، هفتم و هشتم است. بنابراین گزینه «۲» صحیح است.

۲۵- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

هرچه نسبت سهم دهک دوم به دهک اول بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسبتر است.

شاخص وضعیت توزیع درآمد در کشور A با محاسبه نسبت دهک دوم به

$$\text{دهک اول: } \frac{25}{4} = 6.25$$

شاخص وضعیت توزیع درآمد در کشور B با محاسبه نسبت دهک دوم به

$$\text{دهک اول: } \frac{24}{4} = 6$$

شاخص وضعیت توزیع درآمد در کشور C با محاسبه نسبت دهک دوم به

$$\text{دهک اول: (نامناسبترین توزیع درآمد) } \frac{24}{2} = 12$$

شاخص وضعیت توزیع درآمد در کشور D با محاسبه نسبت دهک دوم به

$$\text{دهک اول: } \frac{30}{3} = 10$$

۲۶- گزینه «۱»

(موشیرسارات قرشی)

با محاسبه نسبت دهک دوم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به دست می آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آن‌ها به کار می‌رود. هرچه این نسبت بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسبتر است.

$$\text{درصد } x = \frac{3}{5} \Rightarrow \frac{24}{4} = \frac{21}{x} = \frac{\text{سهم دهک دوم}}{\text{سهم دهک اول}}$$

اگر سهم دهک اول برابر با $\frac{3}{5}$ درصد باشد شاخص وضعیت توزیع درآمد در سال ۱۹۹۲ با سال ۱۹۹۱ میلادی برابر می‌شود. برای داشتن توزیع مناسب درآمد در سال ۱۹۹۲ میلادی، سهم دهک اول باید حداقل از $\frac{3}{5}$ درصد بیشتر باشد.

۲۷- گزینه «۲»

(مهوری کاردران)

(الف)

$$3 - 3 = 3 - \text{سهم دهک سوم} \Rightarrow 3 = \text{سهم دهک اول} - \text{سهم دهک سوم}$$

$$\Rightarrow \text{درصد } 6 = \text{سهم دهک سوم}$$

$$4 - 4 = 5 - \text{سهم دهک ششم} \Rightarrow 5 = \text{سهم دهک دوم} - \text{سهم دهک ششم}$$

$$\Rightarrow \text{درصد } 9 = \text{سهم دهک ششم}$$

$$4 = 11 - \text{سهم دهک نهم} \Rightarrow 4 = \text{سهم دهک هفتم} - \text{سهم دهک نهم}$$

$$\Rightarrow \text{درصد } 15 = \text{سهم دهک نهم}$$

$$\text{(مجموع سهم کل دهک‌ها به جز سهم دهک دهم) } - 100 = \text{سهم دهک دهم}$$

$$\text{درصد } 22 = (15 + 13 + 11 + 9 + 9 + 8 + 6 + 4 + 3) - 100$$

(ب)

$$\text{میلیارد دلار } 1,200 = \frac{6}{100} \times 20,000 = \text{سهم دهک سوم از درآمد ملی}$$

$$\text{میلیارد دلار } 4,400 = \frac{22}{100} \times 20,000 = \text{سهم دهک دهم از درآمد ملی}$$

(ج)

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{22}{3} = \frac{7}{3}$$

۲۸- گزینه «۱»

(مهوری کاردران)

$$\frac{1}{8} = \text{سهم دهک دوم} - \text{سهم دهک چهارم}$$

$$\frac{1}{8} = \frac{5}{100} - \text{سهم دهک چهارم}$$

$$\frac{6}{100} = \text{سهم دهک چهارم}$$

$$\frac{8}{100} = \text{سهم دهک چهارم} - \text{سهم دهک هفتم}$$

$$\frac{6}{100} = \frac{6}{100} - \text{سهم دهک هفتم}$$

$$\Rightarrow \frac{14}{100} = \text{سهم دهک هفتم}$$

$$\frac{3}{100} = \text{سهم دهک هشتم} - \text{سهم دهک نهم}$$

$$\frac{3}{100} = \text{سهم دهک هشتم} - 18$$

$$\Rightarrow \frac{15}{100} = \frac{3}{100} - \text{سهم دهک هشتم}$$

۲۹- گزینه «۲»

(فاطمه نوبیاریان)

(الف) مواردی مانند کشف، استخراج، تصفیه و توزیع فراورده‌های نفتی در ارتباط با عرضه کالاها و خدمات از فعالیت‌های دولت در عرصه اقتصاد است.

(ب) زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود برای پیشگیری، بانک مرکزی سیاست کاهش حجم پول در گردش را به کار می‌گیرد.

(ج) افزایش در مخارج دولت و کاهش در نرخ یا پایه‌های مالیاتی در مواقع رکود می‌تواند رونق را به بازار برگرداند.

۳۰- گزینه «۲»

(موشیرسارات قرشی)

دولت ملزم شده است با سپردن ۲۵٪ از اقتصاد کشور به بخش تعاونی، حضور مستقیم خود را در مدیریت و مالکیت اقتصاد کاهش بدهد.

علوم و فنون ادبی (۱)

۳۱- گزینه «۳»

(تسرین فوق پرست)

وزن در شعر جنبه تزیینی ندارد، بلکه جزء طبیعت آن است.

۳۲- گزینه «۱»

(سیر جمال طباطبایی نژاد)

ابیات گزینه‌های «۱» و «۲»، هر دو حماسی و از شاهنامه فردوسی است، با این تفاوت که پیام عاطفی در بیت اول که توصیف صحنه‌های نبرد است با وزن و آهنگ کوبنده، کوتاه، ضربی و تند، بار حماسی فضای شعر را غنی‌تر می‌سازد ولی در بیت دوم، با توجه به توصیف مرگ، ضرب‌آهنگ شعر، ملایم و آرام و متناسب با فضای عاطفی و غم‌آلود شعر، همراه است. در گزینه‌های «۳» و «۴» با این که ضرب‌آهنگ شعر، ضربی و تند است اما هر دو بیت عاشقانه‌اند نه حماسی.

۳۳- گزینه «۴»

(مهمبر ابراهیم مازنی)

بیت گزینه «۴» مفهوم غم و ناراحتی دارد و در وزن شادی نیز سروده نشده است.

۳۴- گزینه «۳»

(مهمبر مهرنی)

مفهوم و آهنگ بیت گزینه «۳» غمگین است، در حالی که ابیات سایر گزینه‌ها شادی و نشاط را می‌رسانند.

۳۵- گزینه «۴»

(نسرین حق پرست)

تَدَحْمُ مَلْ: ۳ مصوت کوتاه / مُدَحْمُ مَد: ۳ مصوت کوتاه / حِدَحْمُ مَد: ۲ مصوت کوتاه

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تمام واژه‌ها ۲ مصوت کوتاه دارند.

گزینه «۲»: تمام واژه‌ها ۱ مصوت کوتاه دارند.

گزینه «۳»: تمام واژه‌ها ۲ مصوت کوتاه دارند.

۳۶- گزینه «۳»

(معمد ابراهیم مازنی)

عبارات گزینه «۳» درست هستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ب یا چ هجا هستند نه واج.

گزینه «۲»: هر هجا می‌تواند یک یا دو صامت داشته باشد.

گزینه «۴»: در زبان فارسی هیچ واژه‌ای با مصوت آغاز نمی‌شود.

۳۷- گزینه «۴»

(سعید یعقوبی)

حرف «و» مصوت کوتاه: مؤلف، تولستوی، دوگانگی / حرف «ی» صامت: فریاد، روبروی، معین، تولستوی.

۳۸- گزینه «۱»

(سعید یعقوبی)

عَرَبِي -UU- / مُتَفَكِّكِرَان -U-U-UU- / سَيِّبُ زَمِي نِي -UU- / اَبْرَأْتُ -U- / دَارُو خَانِي -UU- /

۳۹- گزینه «۲»

(معمد مهرثی)

هجای پایانی مصراع گزینه «۲» (به) بلند است و نیازی به بلند محسوب شدن ندارد. اما در سایر گزینه‌ها (رنج و تند) کشیده و (ت) کوتاه هستند که بلند در نظر گرفته می‌شوند.

۴۰- گزینه «۳»

(نسرین حق پرست)

دو مصراع زمانی هم‌وزن‌اند که تعداد هجاهای آن‌ها با هم برابر باشد و هجاهای کوتاه و بلند آن‌ها در مقابل یکدیگر قرار گیرد.

ما	هـ	مِ	چش	مِید	مُ	تْ	نُو	رِی	صَـ	نم
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-
چش	مِ	خُ	شش	را	آ	بَـ	دَا	خَا	بَـ	نیست

علوم و فنون ادبی (۲)

۴۱- گزینه «۱»

(فرهاد علی نژاد)

در قرن دهم دو جریان شعری رونق داشت: (۱) شعر لطیف و فصیح باباغانی که به‌طور طبیعی، شعر حافظ را به سوی سبک هندی می‌کشاند. (۲) مکتب وقوع

۴۲- گزینه «۲»

(فرهاد علی نژاد)

مکتب وقوع نتیجه چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید بود.

۴۳- گزینه «۴»

(فرهاد علی نژاد)

- در قرن دهم از یک سو به دلیل کم‌توجهی و بی‌مهری شاهان صفوی به شاعران و از سوی دیگر به علت شاعرانوازی و ادب‌گرایی سلاطین هند، شاعران به دربارهای هند روی آوردند.
- شعر باباغانی شیرازی از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.

۴۴- گزینه «۳»

(فرهاد علی نژاد)

بیت گزینه «۳» از ترکیب‌بند عاشورایی محتشم کاشانی انتخاب شده است.

شاعران ابیات سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صائب

گزینه «۲»: صائب

گزینه «۴»: بیدل

۴۵- گزینه «۴»

(فرهاد علی نژاد)

- کلیم کاشانی با به‌کار بردن مضمون‌های ابداعی فراوان، «خلاق المعانی» ثانی لقب گرفته است.

- صائب را «خداوندگار مضامین تازه شعری» دانسته‌اند.

۴۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

واقع‌گرایی شاخصه اصلی اشعار وحشی بافقی است و سبک شعری او، حتی واسط سبک عراقی و سبک هندی است.

۴۷- گزینه «۱»

(معمد صبارق مهسنی)

هرچند شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان ترکی در ایران نقش به‌سزایی داشتند؛ اما کم و بیش به زبان فارسی نیز کتاب نوشته یا شعر گفته‌اند.

۴۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

در این قرن، وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه مدیحه‌سرایان درباری باعث شد گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شوند.

۴۹- گزینه «۲»

(معمد صبارق مهسنی)

وحشی بافقی از شاعران قرن دهم هجری است.

۵۰- گزینه «۳»

(معمد صبارق مهسنی)

شاعران قرن یازدهم، به‌دنبال بی‌توجهی حکومت صفوی به شعر ستایشی و درباری و عاشقانه‌های زمینی، سروده‌های خود را بیشتر با مضامین پند و اندرز، توصیف و بیان امور طبیعی و همچنین تبدیل موضوعات و تمثیلات کهن به مضامین تازه و به زبان جدید همراه کردند.

علوم و فنون ادبی (۳)

۵۱- گزینه «۲»

(فرهاد علی نژاد)

در بیت گزینه «۲»، شاعر از افول حس میهن‌دوستی و رونق دیار خود اظهار افسوس می‌کند و این مفهوم، مطابق با مفهوم وطن در ادبیات عصر بیداری است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مصراع دوم این بیت به‌عنوان یک ضرب‌المثل و اسلوب معادله در تأیید بیان عشق شاعر به معشوق در مصراع اول است؛ در نتیجه «هوای وطن داشتن» موضوع اصلی بیت نیست و ثانیاً مفهوم غربت ربطی به مفهوم «وطن» در عصر بیداری ندارد.

گزینه «۳»: «وطن» در این بیت به معنای مکان استقرار است.

گزینه «۴»: سفر نکردن شاعر از وطن در این بیت، به‌خاطر معشوق (که در غربت است) به مفهومی نامطلوب تبدیل شده است.

۵۲- گزینه «۲»

(سعید یغفری)

در هجای سیزدهم مصراع نخست، هجای ششم مصراع دوم و هجای نهم مصراع دوم حذف همزه دیده می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در هجای دوم مصراع دوم و هجای دهم مصراع دوم حذف همزه دیده می‌شود.

گزینه «۳»: در هجای نهم مصراع نخست و هجای پنجم مصراع دوم حذف همزه دیده می‌شود.

گزینه «۴»: در هجای مصراع نخست حذف همزه دیده می‌شود.

۵۳- گزینه «۳»

(سعید یغفری)

ن ز ع ا ر	ف ع ر ا ق ی	و ز م ف ت ی	ی ح ج ا ز ی
U - -	--U-	U - -	--U-

نکته مهم درسی: وزن بیت: مفعول فاعلاتن / مفعول فاعلاتن

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در هجای نهم مصراع دوم اختیار زبانی بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه دیده می‌شود.

گزینه «۲»: در هجای سیزدهم مصراع نخست اختیار زبانی بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه دیده می‌شود.

گزینه «۴»: در هجای چهارم مصراع اول اختیار زبانی بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه دیده می‌شود.

۵۴- گزینه «۱»

(سعید یغفری)

اختیارات زبانی بیت:

هجای سیزدهم مصراع نخست: حذف همزه / هجای چهارم مصراع دوم: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

هجای پنجم مصراع دوم: حذف همزه

وزن بیت: مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن

۵۵- گزینه «۴»

(عمیر مهرثی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: لف: ۱: مرغ، لف: ۲: ماهی / نشر: ۲: دریا، نشر: ۱: مرغزار

گزینه «۲»: لف: ۱: بیابان، لف: ۲: دریا / نشر: ۲: بحر، نشر: ۱: بر

گزینه «۳»: لف: ۱: قد، لف: ۲: رخ، لف: ۳: زلف / نشر: ۲: گلبرگ، نشر: ۱: سرو،

نشر: ۳: سنبل

۵۶- گزینه «۴»

(عمیر مهرثی)

این بیت تناقض دارد و نه تضاد.

آرایه تضاد در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: معنی - صورت

گزینه «۲»: حقیقت - مجاز

گزینه «۳»: عیان - نهان

۵۷- گزینه «۱»

(فائزه اسماعیلی)

«سد روان» تناقض دارد.

۵۸- گزینه «۲»

(سید علیرضا امیری)

بیت گزینه «۲» فاقد متناقض‌نما و تضاد است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پستی گرفتن از جای بلند ← تناقض

گزینه «۲»: مصراع اول: مست و هشیار ← تضاد

مصراع دوم: ما مست چو چشمان تو هشیار ندیدیم ← پارادوکس

گزینه «۴»: بنشینیم و برخیزیم ← تضاد

۵۹- گزینه «۴»

(سید علیرضا امیری)

الف) مال (لف ۱) میراث بس توانگر (نشر ۱)

منصب (لف ۲) مردار بس کلاغ (نشر ۲)

ب) یاقوت و سنگ ← تضاد

ج) ساکن روان ← پارادوکس

د) زنجیر زلف ← تشبیه

۶۰- گزینه «۴»

(سید علیرضا امیری)

بیت گزینه «۴» فاقد آرایه لف و نشر است. / «لباس کمال عریان بودن» تناقض دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «بنده» و «آزاد» ← تضاد

«بند کدورت» ← تشبیه فشرده

گزینه «۲»: لف و نشر: نان (لف ۱)، آب (لف ۲)، خورم (نشر ۱)، آشام (نشر ۲)

مراعات‌نظیر: چاشت و شام - نان و آب

گزینه «۳»: «گنج فقر» ← پارادوکس

بیت تلمیح به داستان حضرت یوسف (ع) دارد.

تاریخ ۱

۶۱- گزینه ۳»

(مریم بوستان)

ویژگی‌های رویدادهای تاریخی: الف) دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند و نمی‌توان آن‌ها را به طور مستقیم درک کرد، بلکه باید با استفاده از شواهد و مدارک آن‌ها را شناخت. ب) تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند. پ) مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطه علت و معلولی دارند.

۶۲- گزینه ۱»

(میلار هوشیار)

مراحل پژوهش در تاریخ: (به ترتیب)

۱- انتخاب موضوع

۲- تدوین پرسش‌های تحقیق

۳- شناسایی منابع

۴- گردآوری و تنظیم اطلاعات

۵- تحلیل و تفسیر اطلاعات

۶- گزارش یافته‌های پژوهش

۶۳- گزینه ۱»

(میلار هوشیار)

رومیان در آغاز گاه‌شماری دقیقی نداشتند، به همین دلیل در سال ۴۶ ق.م. امپراتور روم (ژولیوس سزار) دستور داد گاه‌شماری رومی بر اساس گاه‌شماری مصری اصلاح شود.

۶۴- گزینه ۴»

(سیر علیرضا امیری)

باستان‌شناسان با مقایسه آثار و بناهای باستانی در زمان‌های مختلف، می‌کوشند تا سیر پیشرفت‌های فنی، هنری و فرهنگی مردمان گذشته را درک کنند. آنان همچنین از طریق مقایسه آثار و بناهای باستانی سرزمین‌ها و تمدن‌های گوناگون، روابط جوامع گذشته و تأثیرات فرهنگی و اقتصادی آن‌ها بر یکدیگر را توضیح می‌دهند.

۶۵- گزینه ۲»

(مریم بوستان)

در عصر نوستگی، انسان علاوه بر اینکه فن ساخت ابزارها و ظروف سنگی را ترقی داد، با ابداع چرخ سفال اقدام به تولید ظروف گلی کرد و با استفاده از پشم حیوانات، موفق به تولید پارچه شد. (به نمودار ذیل صفحات ۳۰ و ۳۱ نیز توجه کنید.)

۶۶- گزینه ۳»

(میلار هوشیار)

مصریان با استفاده از نی، کاغذی به نام پاپیروس ابداع کردند. شماری از پاپیروس‌ها که حاوی مطالب ادبی، دینی، شرح حال و اقدامات فرعون‌هاست، برجای مانده است.

۶۷- گزینه ۴»

(مریم بوستان)

در میان تمدن‌های نخستین، تمدن چین به سبب موقعیت ویژه جغرافیایی خود، کمتر تحت تأثیر و نفوذ خارجی بوده است.

۶۸- گزینه ۴»

(سیر علیرضا امیری)

تصویر مورد نظر در سؤال، یکی از نمونه‌های ظروف سفالی تمدن سند است.

۶۹- گزینه ۴»

(سیر علیرضا امیری)

بر اساس قانون اساسی رم، ساختار حکومت، شامل چند مجلس و شماری مقام‌های اجرایی بود. عامه مردم از طریق مجمع نمایندگان خود، در اداره امور کشور مشارکت می‌کردند. ریاست قوه اجرایی به دو کنسول اعطا می‌شد که از میان اعضای سنا برای دوره یکساله، بدون تکرار، انتخاب می‌شدند. هیچ شهروند رومی به منصب دولتی برگزیده نمی‌شد، مگر آنکه در ده نبرد شرکت کرده باشد.

۷۰- گزینه ۲»

(میلار هوشیار)

دین مسیحیت در زمان امپراتور کنستانتین رونق بی‌سابقه‌ای یافت؛ زیرا این امپراتور خود به مسیحیت گروید و فرمانی صادر کرد که آزادی این دین را در محدوده امپراتوری روم (نه آسیای صغیر) تضمین می‌کرد.

تاریخ ۳

۷۱- گزینه «۳»

(مریم بوستان)

دولت روسیه از زمان پترکبیر، سیاست توسعه طلبانه‌ای را با هدف تسلط بر سرحدات شمالی ایران و عثمانی آغاز کرد. اقتدار نظامی نادرشاه و سپس آقا محمد خان مدت کوتاهی روس‌ها را وادار به عقب‌نشینی نمود اما در زمان حکومت فتحعلی شاه قاجار و پس از آنکه حاکم گرجستان خود را تحت حمایت دولت روسیه قرار داد، روس‌ها به منطقه قفقاز لشکرکشی کردند و گرجستان را تصرف نمودند.

۷۲- گزینه «۳»

(مریم بوستان)

در زمان حکومت فتحعلی شاه قاجار و پس از آنکه حاکم گرجستان (نه اران) خود را تحت حمایت دولت روسیه قرار داد، روس‌ها به منطقه قفقاز لشکرکشی کردند و گرجستان را تصرف نمودند. این اقدام سرآغاز جنگ‌های ایران و روسیه به حساب می‌آید.

۷۳- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

شیوه تولید خرده کالایی دولتی و خصوصی ویژه اقتصاد شهری بود. این گروه از کارگران و اصناف و تولیدکنندگان شهری در کارگاه‌ها و مراکز تولید شهری به کار اشتغال داشتند.

۷۴- گزینه «۱»

(سید علیرضا امیری)

ملا عبدالله زوزی یکی از شاگردان برجسته ملاعلی نوری، مؤسس حوزه فلسفی تهران در این دوره شناخته می‌شود. او دو اثر ارزشمند در موضوع فلسفه به زبان فارسی نوشت.

۷۵- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

باب ارتباط و آشنایی ایرانیان با تمدن غرب با جنگ‌های ایران و روسیه آغاز شد و با آمدن اروپاییان به ایران و رفتن ایرانیان به اروپا با عناوینی چون فرستاده سیاسی، دانشجو و ... گسترش یافت. آنچه بیش از همه نظر ایرانیان را در رابطه با اروپا به خود جلب می‌کرد، روش کشورداری و حکومت مبتنی بر قانون در اروپا بود.

۷۶- گزینه «۴»

(سید علیرضا امیری)

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» از دستاوردهای انقلاب مشروطه است اما گزینه «۴» به عنوان دستاورد مستقیم و بلاواسطه این انقلاب محسوب نمی‌شود.

۷۷- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

در نتیجه دخالت و تهدید نظامی روسیه دولت ایران به رغم مخالفت مجلس شورای ملی، مجبور شد کارشناسان آمریکایی را برکنار کند و به کشورشان بفرستد.

۷۸- گزینه «۴»

(مریم بوستان)

آلمانی‌ها همچون ایتالیایی‌ها تا میانه قرن ۱۹ میلادی فاقد حکومت یکپارچه بودند.

۷۹- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

از مهم‌ترین علل بروز جنگ جهانی اول (میان متفقین و متحدین)، اختلافات مرزی و دشمنی شدید آلمان و فرانسه، مسابقه تسلیحاتی، رقابت بر سر مستعمرات و اقدام برای توسعه نفوذ و دخالت در منطقه شبه جزیره بالکان بود.

۸۰- گزینه «۴»

(سید علیرضا امیری)

آمریکا تا ۱۹۱۷ م. بی‌طرفی خود را در جنگ حفظ کرد، اما حمله پیاپی زیردریایی‌های آلمانی به ناوگان آمریکا و غرق کردن کشتی‌های این کشور موجب آن شد که کنگره ایالات متحده به آلمان اعلان جنگ بدهد. با ورود نیروهای تازه نفس آمریکایی به جبهه جنگ، ارتش متفقین ابتکار عمل را به دست گرفت و سربازان خسته آلمانی را عقب راند. پس از آن، دولت‌های متحد یکی پس از دیگری تسلیم شدند و جنگ جهانی اول پس از چهار سال و چند ماه به پایان رسید.

جامعه‌شناسی

۸۱- گزینه «۱»

(آزیتا بیدقی)

همراهی همدلانه به معنای تأیید کنشگران نیست.

۸۲- گزینه «۱»

(آزیتا بیدقی)

نظمی است که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد.

۸۳- گزینه «۲»

(شیوا شریف‌زار)

نظریه‌پردازان اقتصاد لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و هر نوع مداخله‌ی دولت را منع می‌کردند. آنان حتی کمک به مستمندان را بیهوده می‌دانستند. ریکاردو از اقتصاددانان کلاسیک، رفاه کارگران را موجب بالاتر رفتن تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند.

۸۴- گزینه «۲»

(ارغوان عبدالملکی)

لیبرالیسم متقدم، نظام ارباب رعیتی و ارزش‌های اجتماعی مربوط به آن را در هم ریخت.

لیبرالیسم با تکیه بر شعار آزادی و خصوصاً آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرده و عدالت را نادیده گرفته بود. بدین ترتیب، نخستین چالش که چالش فقر و غناست، در بطن کشورهای غربی شکل گرفت

لیبرالیسم نخستین اندیشه‌ی سیاسی بود که از متن ارزش‌ها و آرمان‌های جدید می‌جوشید.

۸۵- گزینه «۳»

(آزیتا بیدقی)

عبارت اول ← چالش بلوک شرق و غرب

عبارت دوم ← نقد لیبرالیسم متقدم

عبارت سوم ← شعار نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی

۸۶- گزینه «۲»

(آزیتا بیدقی)

انسجام اجتماعی جدید و نظام‌های اقتصادی، سیاسی و فرهنگی مربوط به آن در صورتی که با حل چالش‌های پیشین، پاسخگوی اقتضانات طبیعی و دنیوی و نیازهای روحی و معنوی آدمیان می‌بود، با چالش‌ها و ستیزه‌های بنیادین مواجه نمی‌شد، اما فرهنگ جدید غرب، مسیری را برای حل چالش‌های گذشته پیمود که مسائل و مشکلات جدیدی به دنبال آورد.

۸۷- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۹۲)

مارکس در نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم به نقد لیبرالیسم اقتصادی پرداخت. از نظر او، چالش‌های ساختار اجتماعی نظام سرمایه‌داری، تنها با یک حرکت انقلابی، قابل حل بود. نظام اجتماعی موردنظر مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد، مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می‌کرد. مارکسیسم نظریه‌ای بود که در چارچوب بنیان‌های فرهنگی غرب (ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ غرب)، به حل مسائلی می‌پرداخت که در متن این فرهنگ پدید آمده بود. مارکس قصد عبور از بنیان‌های نظری فرهنگ غرب را نداشت؛ بلکه در چارچوب همان مبانی به حل مسائل اجتماعی جامعه‌ی خود می‌پرداخت.

توضیح نکته‌ی درسی:

نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی با انتقاد از لیبرالیسم قرن هجدهم، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند؛ اما آن‌ها با دو مشکل اساسی مواجه شدند: الف) از بین رفتن آزادی افراد ب) پیدایش طبقه‌ی جدید

۸۸- گزینه «۳»

(آرزو مهرابا)

به مجموعه‌ی فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ و انطباق دادن افراد با انتظارات جامعه انجام می‌شود، کنترل اجتماعی می‌گویند. به رفتارهایی که برخلاف عقاید، ارزش‌ها، قواعد و هنجارهای جامعه هستند، کج‌روی اجتماعی می‌گویند.

۸۹- گزینه «۴»

(آرزو مهرابا)

اقتناع روشی است که به واسطه‌ی آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود. هر چه قدرت اقتناع یک فرهنگ بیش‌تر باشد، افراد رفتارهای متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند. امر به معروف و نهی از منکر در فرایندهای جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی نقش مهمی دارند.

۹۰- گزینه «۲»

(ماهان آشوری)

جامعه‌ای که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد، دوام و بقایش تهدید می‌شود.

منطق و فلسفه‌ی یازدهم

۹۱- گزینه «۴»

(عمیر مهرثی)

اگر موضوع قضیه، شخص یا چیز یا مجموعه‌ی معین نباشد و شامل افراد و چیزهای متعدد شود، به آن قضیه، «محصوره» می‌گویند، این قضایا شامل دو بخش «سور» و «نسبت» هستند. اگر موضوع قضیه، یک شخص یا یک شی یا یک مجموعه‌ی خاص باشد، به آن شخصیه می‌گویند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: قضیه‌ی شخصیه سالبه یا موجه است؛ اما جزئی نیست.

گزینه «۲»: موضوع قضایای محصوره، شخص یا چیز یا مجموعه‌ی معین است.

گزینه «۳»: قضایای شخصیه، نسبت دارند، اما سور ندارند.

۹۲- گزینه ۳»

(کتاب آبر)

اگر موضوع قضیه، شخص یا چیز یا مجموعه معینی نباشد و شامل افراد و چیزهای متعدد شود به آن قضیه، «محصوره» می‌گویند و در غیر این صورت قضیه، «شخصیه» نامیده می‌شود.

نشانه‌هایی که باعث می‌شوند دایره مصادیق مشخص شوند، «سور» نام دارند. اگر از سور «هر» یا «هیچ» استفاده شود، قضیه «کلی» است و اگر از سور «بعضی» و مانند آن استفاده شود، قضیه «جزئی» است.

۹۳- گزینه ۴»

(عمیر مهری)

به قضیه‌ای که موضوع آن شخص یا چیز یا مجموعه معینی نباشد، قضیه «محصوره» می‌گویند. در عبارت گزینه ۴ «استدلال کردن» بر شخص یا مجموعه معینی دلالت نمی‌کند.

۹۴- گزینه ۴»

(عمیر مهری)

قضیه منفصل حقیقی قضیه‌ای است که در آن، هم درست بودن دو طرف قضیه محال است و هم غلط بودن آن‌ها. مانند آن‌ها که اگر چیزی محسوس باشد، معقول نیست و اگر محسوس نباشد، معقول است.

۹۵- گزینه ۲»

(الله فخری)

در هر قضیه شرطی متصل، نوعی رابطه میان تالی و مقدم برقرار است و اساساً ماهیت قضیه شرطی متصل همین رابطه است. در این دو عبارت نیز، نوعی رابطه بیان شده است، اما فقط رابطه موجود در عبارت اول حقیقی و واقعی است.

۹۶- گزینه ۴»

(کتاب آبر)

در قضیه منفصل مانع‌الجمع محال است هر دو طرف صادق باشد پس اگر یک طرف صادق باشد کذب طرف دیگر حتمی است. اما اگر یک طرف آن کاذب باشد طرف دیگر آن می‌تواند یا صادق باشد یا کاذب.

۹۷- گزینه ۱»

(عمیر مهری)

قضیه ذکر شده، قضیه شرطی منفصله مانع‌الجمع می‌باشد که قضیه گزینه ۱ «نیز از همین نوع است».

۹۸- گزینه ۴»

(عمیر مهری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «سقراط از قبول پیشنهاد فرار سر باز زد و تأکید کرد که نمی‌خواهد به پیرانه‌سر، متهم شود که زندگی دنیا را بسیار دوست دارد و می‌خواهد بیش‌تر از آن بهره‌مند شود».

گزینه ۲: «سقراط در جایی دیگر می‌گوید: «اگر مرگ انتقال به جهانی دیگر است و اگر این سخن راست است که همه درگذشتگان در آن جا گرد آمده‌اند، پس چه نعمتی بالاتر از این که آدمی از این مدعیان که عنوان قاضی بر خود نهاده‌اند، رهایی یابد و با داوران دادگر آن جهان روبه‌رو شود و با نیکان و بلندمرتبان همنشین شود! اگر مرگ این است حاضرم بارها به کام مرگ روانه شوم».

گزینه ۳: «سقراط معتقد بود: «یک حکیم به دنیا دل بستگی ندارد و آزادگی و سربلندی خود را برای این که چند صباحی بیش‌تر زنده بماند، فدا نمی‌کند و لذا من نیز اگر خواهان چند روز عمر بیش‌تر باشم، گویی خود را مسخره کرده‌ام، چون در گفتار از بی‌اعتنایی به دنیا دم زده‌ام و در عمل خود را مشتاق توقف در دنیا نشان می‌دهم».

۹۹- گزینه ۴»

(کنکور سراسری ۹۳)

سقراط در مبارزه علمی خود علیه سوفسطائیان که همه دانش‌ها را اموری نسبی می‌دانستند، کوشش می‌کرد «شان دهد» که هر چیزی از تعریف ثابتی برخوردار است و اگر به تعاریف اشیا برسیم به دانش درست و مطمئنی دست پیدا کرده‌ایم.

۱۰۰- گزینه ۴»

(موسی اکبری)

سقراط به عنوان یک فیلسوف آگاه در برابر سوفسطائیان به‌پاخاست و تدبیری عالمانه به کار گرفت. او با سوفسطائیان به گفت‌وگو می‌نشست و با تیزبینی و نکته‌سنجی آن‌ها را در بحث به بن‌بست می‌کشاند تا به نادانی خود اعتراف کنند.

فلسفه دوازدهم

۱۰۱- گزینه ۳»

(موسی اکبری)

اصل سنخیت میان علت و معلول، انتظام خاصی برقرار می‌سازد و نظام و قانون‌مندی جهان هستی را در نظر ما نمودار می‌کند. با تکیه بر این اصل، درمی‌یابیم که ارتباط موجودات ارتباطی آشفته و مغشوش نیست؛ بلکه میان علت‌ها و معلول‌ها «نظام» و «قانونی» برقرار است که از آن به «سنن» و «نوامیس» هستی تعبیر می‌شود. این سنن و نوامیس هرگز به تغییر و تبدیل دچار نمی‌شوند.

۱۰۲- گزینه ۴»

(موسی اکبری)

علت وجود دهنده به معلول است؛ اما باید دانست که در همه جا و در همه تعابیر علت به معنای ذکر شده به کار نمی‌رود؛ بلکه معنای عام‌تری نیز دارد. گاهی معنای علیت را توسعه می‌دهند و میان دو چیز که یکی در وجود خود به نحوی وابسته به دیگری است نیز رابطه علیت قائل می‌شوند. بنابراین:

علت در معنای خاص ← وجود دهنده ← علت تامه

علت در معنای عام:

- وجود دهنده حتمی ← علت تامه

- وجود دهنده ناقص ← علت ناقصه

۱۰۳- گزینه ۳»

(موسی اکبری)

وجود هر علتی مقدم بر معلول آن است و رابطه علیت بدون این ترتیب وجودی، معنایی ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «رابطه بین والدین و فرزندان از نوع روابط بعد از وجودی است. گزینه ۲: «این رابطه، چیزی جز نیازمندی معلول به علت در اصل هستی و واقعیت خود نیست».

گزینه ۴: «شاید نخستین مسئله‌ای که فکر بشر را به خود متوجه ساخته و او را به تفکر و اندیشه برای کشف معمای هستی وادار کرده است، مسئله علت و معلول باشد».

۱۰۴- گزینه ۴»

(فاطمه شومیری)

با اعتقاد به «اصول ضروری و کلی حاکم بر هستی» باید گفت تجربه علمی امری بی‌اعتبار نیست و می‌توان آن را به همه موارد تجربه نشده نیز سرایت داد.

روان‌شناسی

(زهره همایی)

۱۱۱- گزینه «۱»

تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله «انتقال» نام دارد که این تجارب در صورت بازبینی، راهگشای مفیدی خواهند بود.

(فاطمه فهیمیان)

۱۱۲- گزینه «۳»

قدم نهایی و مهم در حل مسئله، بازبینی و اصلاح راه‌حل‌هاست و مرحله قبل از آن، ارزیابی راه‌حل می‌باشد.

(مهدی ابراهیم مازنی)

۱۱۳- گزینه «۴»

اطلاعات حافظه به این دلیل ارزشمند است که می‌تواند تفکر ما را بسازد. هرچه اطلاعات بیشتری در حافظه داشته باشیم، برای تفکر آمادگی بیشتری خواهیم داشت.

(موسا عفتی)

۱۱۴- گزینه «۱»

باید راه‌حل انتخاب‌شده را ارزیابی کرد. این کار باعث می‌شود تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم.

(موسا عفتی)

۱۱۵- گزینه «۳»

حل مسئله دارای پنج مرحله تشخیص مسئله، به‌کارگیری روش‌های مناسب، ارزیابی راه‌حل، بازبینی و اصلاح راه‌حل‌ها و انتخاب راه‌حل‌های جایگزین است.

(نسرین حق پرست)

۱۱۶- گزینه «۴»

در مسئله برج هانوی، هدف، کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب می‌باشد و در مسائل ریاضی عمدتاً از طریق روش شروع از آخر، به حل مسائل می‌پردازیم. روش شهودی، بدون دلیل و منطق و مبتنی بر احساس و نظر شخصی است.

(فاطمه فهیمیان)

۱۱۷- گزینه «۲»

حل مسئله یک فرایند و جریان «تحت کنترل» است: وقتی فردی در حال حل مسئله است، کاملاً درگیر موضوع است و به آنچه انجام می‌دهد، آگاهی کامل دارد.

(موسا عفتی)

۱۱۸- گزینه «۴»

با توجه به شاخص‌های شناسایی موقعیت اولیه، فهرست اقدامات یا راهبردهای در دسترس، تعریف دقیق هدف و امکان تضمین دستیابی یا عدم دستیابی به هدف، مسئله‌ها به دو گروه خوب تعریف‌شده و بد تعریف‌شده تقسیم می‌شود.

مسائل مطرح‌شده در علوم طبیعی (مانند مسئله مطرح‌شده در گزینه «۴») عمدتاً از نوع خوب تعریف‌شده‌اند.

(موسا عفتی)

۱۱۹- گزینه «۳»**تشریح عبارات نادرست:**

(الف) اثر تجربه گذشته، همیشه آسان کردن راه‌حل نیست.
(ب) در تشخیص مسئله، بهتر است دیگران نقش راهنما داشته باشند و فرد خود آن را شناسایی کند.
(ج) حل مسئله به معنای یافتن بهترین راه‌حل برای رسیدن به هدف با توجه به شرایط موجود است.

(مهدی ابراهیم مازنی)

۱۲۰- گزینه «۴»

در روش بارش مغزی ۴ مرحله اصلی وجود دارد که مرحله سوم آن ارائه دادن معیارهایی برای داوری درباره هر راه‌حل می‌باشد.

(موسی اکبری)

۱۰۵- گزینه «۳»

لحن فارابی در کتاب «فصوص‌الحکم» به لحن عرفا شباهت دارد و عباراتش نمودار عشق راستین او به حق و وجد و حال معنوی اوست.

(فرهناز قان‌معمری)

۱۰۶- گزینه «۲»

فارابی در مقابل مدینه فاضله از اقسام دیگری از مدینه نام می‌برد. این مدینه‌ها برخلاف مدینه فاضله که مانند بدنی سالم و استوار است، به بدنی می‌ماند که از سلامت کافی برخوردار نیست و اعضای آن ناقص‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سلامت جسم و فراخی در تمتع لذت‌ها را سعادت تعبیر می‌کنند.

گزینه‌های «۳» و «۴»: قسمت اول گزینه‌ها نادرست است.

(الوه ففیری)

۱۰۷- گزینه «۱»

بهترین مدینه‌ها، مدینه‌ای است که مردم آن به اموری مشغول و به فضایی آراسته‌اند که در نهایت، آن مدینه را به سوی سعادت رهنمون می‌سازد. فارابی چنین مدینه‌ای را مدینه فاضله می‌نامد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: هر کدام از اعضای مدینه فاضله بر حسب استعدادها خاص خود موقعیتی را در مدینه احراز می‌کنند که با نظام و سازمان مدینه هماهنگ است. پس فقط رئیس نیست که ضامن این هماهنگی است.

گزینه «۳»: در مدینه فاضله باید کسی باشد که بر دیگران ریاست کند، در غیر این صورت مدینه فاضله‌ای که فارابی در نظر دارد، محقق نمی‌شود. پس عنصر ریاست از مدینه فاضله تفکیک‌پذیر نیست.

گزینه «۴»: در میان اعضای مدینه فاضله سلسله مراتب برقرار است، نه مساوات.

(کنکور سراسری ۹۶)

۱۰۸- گزینه «۱»

ویژگی‌های زعیم مدینه فاضله فارابی:

۱- روحی بزرگ و سرشتی عالی داشته باشد.

۲- فضایل و توانایی انجام امور مدینه را داشته باشد.

۳- به عالی‌ترین درجات تعقل رسیده باشد.

۴- شرایع و احکام را برای مردم بیان کند.

۵- شرایط تحقق آرمان‌های الهی را داشته باشد.

نکته: نبوت شرط لازم نمی‌باشد؛ امامان بعد از پیامبر (ص) به عقیده فارابی زعیم بوده‌اند.

(سیدعلیرضا امیری)

۱۰۹- گزینه «۳»

فارابی با مطالعه و هضم و جذب میراث فلسفی یونان از یک طرف و داشتن درک عمیق نسبت به معارف اسلامی و برخورداری از احساس‌های معنوی متعالی از طرف دیگر، اصول و مبادی جدیدی را در فلسفه بنا نهاد.

(فرهناز قان‌معمری)

۱۱۰- گزینه «۴»

فارابی مانند «ارسطو» انسان را مدنی بالطبع می‌داند و معتقد است هدف اصلی از تشکیل اجتماع و مدینه چیزی جز «دستیابی به سعادت دنیا و آخرت» نیست.